

Τ.Ε.Ι. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

ΚΟΚΟΤΣΑΚΗ ΤΙΜΟΘΕΟΥ
ΣΤΑΘΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ
ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ Τ.Ε.Ι.
ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε, πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσουμε τον εισηγητή μας κ. Αντώνιο Φραγκούλη για το ενδιαφέρον θέμα που μας ανέθεσε και μας δόθηκε η ευκαιρία να εξερευνήσουμε και να μάθουμε πολλά σημαντικά πράγματα για ένα «καταφύγιο» της Ελληνικής και Κρητικής ιστορίας και παράδοσης, το οποίο αγνοούσαμε. Επίσης θέλουμε να πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, για τη συνεργασία του και τα στοιχεία που μας έδωσε, τα οποία μας βοήθησαν στην περάτωση της εργασίας αυτής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στις παρακάτω σελίδες εργασίας γίνεται μια ιστορική αναφορά στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης καθώς και μια περιγραφή των χώρων του, για να γνωρίσουμε την πορεία του από την ίδρυση μέχρι σήμερα και την ποικιλία των εκθεμάτων που διαθέτει. Επίσης παρουσιάζονται κάποια στατιστικά στοιχεία της κίνησης του μουσείου τα οποία βοηθάνε στο να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα για την εξέλιξη της τουριστικής κίνησης στο νομό Χανίων.

SUMMARY

In the following pages work is a historical reference to the Maritime Museum of Crete and a description of the premises to ascertain the course of the establishment until today and the variety of exhibits featuring. It also presents some statistics of the traffic museum which helps to draw some conclusions about the development of tourism in Chania.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Σελ.
Πρόλογος	1-3
Ερωτηματολόγιο	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
Ιστορική διαδρομή	6-8
Περιγραφή	9-18
Λειτουργία	19
Προβλήματα	20
Μελλοντικά σχέδια – Προοπτικές	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
Στατιστικά – Ανάλυση	22-66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
Συμπεράσματα.....	67-69
Προτάσεις	70-71
Ένθετο.....	72
Αναφορές.....	73
Βιβλιογραφία	74

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

1. Ν.Μ.Κ. = Ναυτικό Μουσείο Κρήτης
2. Π.Ν. = Πολεμικό Ναυτικό

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1: Αριθμός επισκεπτών του μουσείου απ' όλους τους μήνες κάθε έτους για τις χρονιές 1987 έως 2012, σελ.	23
Διάγραμμα 1: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου απ' όλους τους μήνες κάθε έτους για τις χρονιές 1987 – 2012 σελ.....	24
Πίνακας 2: Αριθμός επισκεπτών του μουσείου, για όλους τους μήνες κάθε έτους από το 2004 – 2012, σελ.....	27
Διαγράμματα 2-10: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για όλους τους μήνες και για κάθε έτος ξεχωριστά από 2004-2012, σελ	28-36
Διάγραμμα 11: Συγκεντρωτικό στατιστικής εξέλιξης αριθμού επισκεπτών του μουσείου για όλους τους μήνες και για όλα τα έτη μαζί από το 2004-2012, σελ.....	37
Διάγραμμα 12: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Ιανουάριου και για τα έτη 2004-2012, σελ.	43
Διάγραμμα 13: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Φεβρουάριο και για τα έτη 2004-2012. σελ.....	45
Διάγραμμα 14: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Μάρτιο και για τα έτη 2004-2012, σελ.	47
Διάγραμμα 15: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Απρίλιο και για τα έτη 2004-2012, σελ.....	49
Διάγραμμα 16: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Μάιο και για τα έτη 2004-2012, σελ.....	51
Διάγραμμα 17: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Ιούνιο και για τα έτη 2004-2012, σελ	53
Διάγραμμα 18: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Ιούλιο και για τα έτη 2004-2012, σελ	55
Διάγραμμα 19: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Αύγουστο και για τα έτη 2004-2012, σελ	57
Διάγραμμα 20: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Σεπτέμβριο και για τα έτη 2004-2012, σελ.....	59
Διάγραμμα 21: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Οκτώβριο και για τα έτη 2004-2012, σελ	61
Διάγραμμα 22: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Νοέμβριο και για τα έτη 2004-2012. σελ.....	63
Διάγραμμα 23: Στατιστική εξέλιξη αριθμού επισκεπτών του μουσείου για το μήνα Δεκέμβριο και για τα έτη 2004-2012, σελ	65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ένα από τα σημαντικότερα τουριστικά θέλγητρα της Ελλάδας, που αποτελεί πόλο έλξης για εκατομμύρια επισκέπτες από όλο τον κόσμο, προκαλώντας το ενδιαφέρον και τον ενθουσιασμό όλων, είναι αναμφισβήτητα η πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά. Είναι η χώρα η οποία πρώτη, πριν από χιλιάδες χρόνια, έδωσε τα φώτα του πολιτισμού και τις γνώσεις στον υπόλοιπο κόσμο, κερδίζοντας έτσι τον θαυμασμό και τον σεβασμό των υπόλοιπων λαών.

Δεν είναι όμως το μοναδικό αξιοθαύμαστο και αξιέπαινο στοιχείο που μας κάνει εθνικά υπερήφανους και παγκοσμίως γνωστούς. Τα επιτεύγματα των προγόνων μας στο χώρο των επιστημών, της αρχιτεκτονικής, της ναυτιλίας, καθώς και οι χρυσές σελίδες της ιστορίας μας, που γράφτηκαν στο πέρασμα των αιώνων, προδίδουν μια πλούσια σε παράδοση και ιστορία χώρα.

Όλα αυτά τα παραπάνω, μπορεί κανείς να τα αναζητήσει και να τα θαυμάσει στα διάφορα συγγράμματα και ιστορικά βιβλία, τα οποία έχουν γραφτεί κατά καιρούς, καθώς επίσης στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων.

Ένας από αυτούς τους χώρους είναι και το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, τοποθετημένο στο γραφικό παλιό Ενετικό λιμάνι, στο κέντρο της πόλης των Χανίων. Ένα μουσείο το οποίο χαρίζει δυνατές συγκινήσεις σ' όσους το επισκεφθούν.

Σκοπός της εργασίας

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι να αναδείξει μια ιστορική διαδρομή και εξέλιξη του Μουσείου. Δηλαδή το λόγο για τον οποίο ιδρύθηκε το Μουσείο, τα στάδια που πέρασε μέχρι να κατοχυρωθεί όπως είναι σήμερα, τι μπορεί να δει ένας επισκέπτης μέσα στο χώρο του, καθώς και ποια είναι τα μελλοντικά σχέδια και προοπτικές (αλλά και τα τυχόν προβλήματα που μπορεί να υπάρχουν).

Επίσης σκοπό έχει να διερευνήσει το τουριστικό φαινόμενο στην πόλη των Χανίων, όπως φαίνεται μέσα από τα στατιστικά της εξέλιξης των αφίξεων στο Μουσείο.

Μεθοδολογία

Η μέθοδος, με την οποία θα γίνει η συλλογή των παραπάνω πληροφοριών για να είναι το δυνατότερο αντικειμενικές και πλήρεις, είναι μέσω συνεντεύξεων στο χώρο του Μουσείου, από άτομα που εργάζονται εκεί και έρχονται σε καθημερινή επαφή με το περιβάλλον του.

Επίσης, συμπληρώνεται με την ανάλυση και επεξήγηση των διαφόρων στατιστικών -και όχι μόνο- στοιχείων, όπως παρουσιάζονται από τα υπάρχοντα στοιχεία και τα συγγράμματα, τα οποία βρίσκονται στον εξεταζόμενο χώρο.

Βέβαια η παρουσίαση των πληροφοριών αυτών θα γίνει βάσει των στοιχείων που θα συγκεντρωθούν με τις παραπάνω μεθόδους και μέσω πινάκων και διαγραμμάτων.

Σε ποιους απευθύνεται

Η συγκεκριμένη εργασία απευθύνεται σε όλους όσους ενδιαφέρονται για τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη της τουριστικής κίνησης στην πόλη των Χανίων.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Επίσης, σε εκείνους που αγνοούν την ύπαρξη του Μουσείου και θέλουν να μάθουν για την εξέλιξη του, από την ίδρυσή του μέχρι τώρα, καθώς και για τα ευρήματα και εκθέματα, τα οποία θα συναντήσουν μέσα σε αυτό.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Πότε πρωτολειτούργησε το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης και ποιος ήταν ο σκοπός του;
2. Ποιες ώρες και ημέρες της εβδομάδας μπορεί κάποιος να το επισκεφθεί;
3. Τι μπορούν να δουν οι επισκέπτες;
4. Ποια περίοδο του χρόνου υπάρχει η μεγαλύτερη κίνηση;
5. Ποιες ηλικίες κατά πλειοψηφία, επισκέπτονται το Μουσείο;
6. Υπάρχει ενδιαφέρον από τους Έλληνες επισκέπτες στον Νομό;
7. Υπάρχει η δυνατότητα κάποιον αναμνηστικών για τους επισκέπτες από το Μουσείο;
8. Υπάρχουν τυχόν προβλήματα ως προς την λειτουργία του Μουσείου και ποιες λύσεις μπορούν να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση τους;
9. Υπάρχουν κάποια μελλοντικά σχέδια και προοπτικές για την εξέλιξη και αναβάθμιση του Μουσείου;

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Γενική άποψη Ν.Μ.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην είσοδο του λιμανιού των Χανίων, βρίσκεται το φρούριο «ΦΙΡΚΑ», το οποίο κατασκεύασαν οι ΕΝΕΤΟΙ το 1204, για να εγκαταστήσουν την τοπική φρουρά, αλλά και σαν φυλακές μελλοθανάτων. Αργότερα οι Τούρκοι το χρησιμοποίησαν για τον ίδιο σκοπό και εγκατέστησαν την Διοίκηση της Μεραρχίας. Από τότε παρέμεινε η ονομασία «ΦΙΡΚΑ», που στα Τούρκικα σημαίνει ΜΕΡΑΡΧΙΑ. Εδώ την 1η Δεκεμβρίου του 1913 υψώθηκε η Ελληνική σημαία, επισφραγίζοντας την ΕΝΩΣΗ Της ΚΡΗΤΗΣ με την υπόλοιπη Ελλάδα. Στην είσοδο του Φρουρίου αυτού βρίσκεται το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης.

Ιδρύθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό και ειδικότερα από τον Ναύαρχο Αριστείδη Γιαννόπουλο και τους συνεργάτες του και άνοιξε για πρώτη φορά τις πύλες του τον Μάιο του 1973. Είναι το δεύτερο σε σειρά Ναυτικό Μουσείο που ιδρύθηκε στη χώρα μας, μετά το Ναυτικό Μουσείο Ελλάδας, που λειτούργησε στον Πειραιά το 1955. Σκοπός της ίδρυσης του Μουσείου είναι η στέγαση και διαφύλαξη των ναυτικών μας παραδόσεων – και ειδικότερα της Κρήτης – που υπήρξαν πηγή εθνικής επιβίωσης, προόδου και μεγαλείου της χώρας. Την πρώτη χρονιά της λειτουργίας του (1973), βραβεύτηκε με το «ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

Αρχικά διέθετε δύο μόνο αίθουσες στο ισόγειο, με εκθέματα τα οποία είχαν συγκεντρωθεί με προσπάθειες αξιωματικών του Π.Ν. (2), της τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και διακεκριμένων πολιτών της Κρήτης, ώστε να μπορέσει να στεγάσει όσο το δυνατόν περισσότερα «στοιχεία»,

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

που θα μαρτυρούν την πλούσια ναυτική παράδοση της χώρας και ιδιαίτερα της Κρήτης. Τις χρονιές 1975, 1976 και 1977 το Μουσείο υπολειτουργούσε, παραμένοντας κλειστό το μεγαλύτερο διάστημα αυτών των ετών, λόγω κάποιων προβλημάτων που αντιμετώπιζε. Και όπως θα φανεί παρακάτω, από τα στατιστικά στοιχεία και ο αριθμός των επισκεπτών ήταν πολύ μικρότερος σε σχέση με τις υπόλοιπες χρονιές, γεγονός που οφείλεται σ' αυτή του την υπολειτουργία.

Με συνεχείς επισκευές (μιας και το κτίριο βρισκόταν σε άθλια κατάσταση) και προσπάθειες από το Διοικητικό συμβούλιο του Μουσείου, καθώς και το Π.Ν. ⁽²⁾, έγινε η επέκταση και στις υπόλοιπες αίθουσες του ισογείου με όλο και περισσότερα εκθέματα, που κάλυπταν όλο και περισσότερες περιόδους της Ελληνικής ιστορίας, Την 1η Δεκεμβρίου του 1990, ημέρα που το μουσείο γιορτάζει την επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την υπόλοιπη Ελλάδα, παρουσιάστηκε η μακέτα της Ενετικής πόλης των Χανίων, με τις οχυρώσεις της, ένα από τα πιο αξιόλογα και εντυπωσιακά κομμάτια του Μουσείου. Το έτος 1991, μετά από τις αναγκαίες επισκευές, λειτούργησε για πρώτη φορά, μέρος του πάνω ορόφου του κτηρίου.

Μια από τις σημαντικές ιστορικές στιγμές του Ν.Μ.Κ. ⁽¹⁾ ήταν τη χρονιά του 1991, όταν προσφέρθηκε να φιλοξενήσει την έκθεση της «Μάχης της Κρήτης», μια έκθεση η οποία συνδέεται άμεσα με τη νεότερη και ένδοξη ιστορία της Μεγαλονήσου. Φιλοξενείται στον πάνω όροφο του Μουσείου μέχρι και σήμερα και κατέχει τον μεγαλύτερο χώρο, ενώ παράλληλα προσφέρει τις περισσότερες συγκινήσεις σε όσους την δουν, Το 1992, αφού έγιναν οι υπόλοιπες εργασίες και επιδιορθώσεις λειτούργησε και ο υπόλοιπος πάνω όροφος, μια και το 1991 ήταν ανοιχτό μόνο το μέρος που υπήρχε η έκθεση της «Μάχης της Κρήτης». Εκεί στεγάστηκαν τα καινούρια εκθέματα που απέκτησε του Μουσείο, τα

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

οποία υπάρχουν μέχρι σήμερα, περισσότερο εμπλουτισμένα και ανανεωμένα.

Τον Οκτώβριο το 1977, το Ν.Μ.Κ. εφάρμοσε για πρώτη φορά στο Νομό Χανίων εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές Δημοτικού σχολείου και για νήπια. Τα παιδιά που παρακολουθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ναυτικού Μουσείου έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν όχι μόνο τη ναυτική τους παράδοση και ιστορία, αλλά και να δημιουργήσουν τη δική τους εικόνα για αυτήν, μέσα από τη δράση και το παιχνίδι. Για το σκοπό αυτό υπάρχει κατάλληλη Μουσειοπαιδαγωγός που βρίσκεται στο χώρο του Μουσείου και οργανώνει τα ανάλογα προγράμματα εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ηλικίες των παιδιών και τις συμμετοχές των σχολείων που υπάρχουν.

Το Ν.Μ.Κ, από τη χρονιά το 1997 μέχρι σήμερα, δεν έχει παρουσιάσει κάποια σημαντική αλλαγή, όσον αφορά τα εκθέματα και τις κτιριακές του εγκαταστάσεις, Θεωρείτε δε, εφάμιλλο των καλύτερων ναυτικών μουσείων της Ευρώπης και στοχεύει συνεχώς υψηλότερα, θέτοντας στόχους που πιστεύει πως θα υλοποιήσει.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το Ν.Μ.Κ. σήμερα, διαθέτει ένα μεγάλο πλήθος και ποικιλία εκθεμάτων, για τα οποία χρειάζονται ολόκληροι τόμοι αν θέλουμε να εξετάσουμε και να αναλύσουμε το καθένα ξεχωριστά. Μπορεί όμως να γίνει μια απλή περιήγηση στο χώρο του, για να πάρουμε μια ιδέα του τι ακριβώς υπάρχει εκεί.

Τα εκθέματα του Μουσείου είναι μακέτες πλοίων, διάφορα όργανα και συσκευές τους, ζωγραφικοί πίνακες, κειμήλια, αντικείμενα που αποσύρθηκαν από τη θάλασσα, όστρακα, φωτογραφίες, χάρτες κ.λ.π. Είναι ταξινομημένα σε ενότητες, μερικές από τις οποίες περιγράφονται παρακάτω, έτσι που να ζωντανεύει μπροστά στον επισκέπτη η ναυτική μας παράδοση.

-Από την Κλασική και Ελληνιστική περίοδο (2800 π.Χ. -6ος αιώνας μ.Χ.) και από την εποχή του Χαλκού, υπάρχουν πλοία μέχρι και την αθηναϊκή τριήρη, καθώς και παραστάσεις ναυμαχιών από μυθικούς πολέμους. Το πλοίο της «Ξύρου» αποτελεί το παλαιότερο σκαρί του Μουσείου και η κατασκευή της μακέτας του βασίστηκε σε αναπαραστάσεις που βρέθηκαν σε αγγεία από τις ανασκαφές στο Παλαιόκαστρο της Ανατολικής Κρήτης.

-Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδος (650 μ. Χ. μέχρι 18ο αιώνα). Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η κωπηλατική ναυτιλία και η αρχή της ιστιοφόρου ναυτιλίας των Βυζαντινών. Επίσης υπάρχουν προσωπογραφίες αυτοκρατόρων, ενώ δίδεται και μια ιδέα της πειρατείας που την περίοδο αυτή ήταν σε έξαρση. Βασικά εκθέματα της περιόδου αυτής είναι ο Βυζαντινός «Δρόμοντας», το κύριο πλοίο μάχης των Βυζαντινών από το οποίο εκτοξευόταν το «υγρό πυρ» (υπάρχει πλούσιο φωτογραφικό υλικό που αποκαλύπτει τη διαδικασία ανέλκυσης αυτού του ναυαγίου). Επίσης «Κουμπάρια», Κρητικό καράβι της βυζαντινής

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

εποχής, που φωτίζει μια ξεχασμένη σελίδα της Κρητικής ναυτικής παράδοσης, τότε που το 1453 μ.Χ., 1500 Κρητικοί με 5 τέτοια καράβια έσπευσαν στο κάλεσμα του Αυτοκράτορα για να φυλάξουν έναν από τους πύργους της Κωνσταντινούπολης.

-Ενετοκρατία (1200 μ.Χ. μέχρι 17ο αιώνα). Στο πρώτο τμήμα της αίθουσας αυτής της ενότητας, απεικονίζονται τα νεώρια. Μια μακέτα που παριστάνει τρία νεώρια από τη συστοιχία των 17 που είχαν κατασκευάσει οι Ενετοί από τον 15ο αιώνα μέχρι τα μέσα του 17ου, όπου η Κρήτη περιήλθε στα χέρια των Τούρκων. Χρησίμευαν για τον ελλιμενισμό και τη φύλαξη των γαλέρων και για τις μικρές επισκευές.

Στο δεύτερο τμήμα υπάρχει μια μακέτα της Ενετικής πόλης των Χανίων με τις οχυρώσεις της, η οποία παρουσιάστηκε στο Ν.Μ.Κ. την 1η Δεκεμβρίου του 1990, ημέρα που το Μουσείο γιορτάζει την επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την υπόλοιπη Ελλάδα.

-Τουρκοκρατία – Προεπαναστατικά χρόνια – Αγώνας ανεξαρτησίας (1650 - 1909). Οι επισκέπτες του Μουσείου συναντούν την ιστορία, όπως αυτή καταγράφηκε και την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Προσωπογραφίες μεγαλεμπόρων και καπεταναίων της εποχής όπως Μιαούλης, Τομπάζης, Κριεζής, Ξαχτούρης κ.α., καθώς και τα πλοία του επαναστατικού στόλου αποτελούν τα κυριότερα εκθέματα από αυτή την περίοδο. Ειδικότερα η ενότητα αυτή καλύπτει τους αγώνες της Κρήτης μέχρι την ιστορική ένωση του νησιού με την υπόλοιπη Ελλάδα, παρουσιάζοντας φωτογραφικό υλικό, καθώς και μακέτες πλοίων που έλαβαν μέρος στις ναυτικές επιχειρήσεις της Κρήτης.

-Βαλκανικοί πολέμοι (1912-1913). Σ' αυτή την ενότητα, αποσπάσματα ιστορικών σημμάτων ζωντανεύουν τη δράση του Ελληνικού ναυτικού την εποχή των Βαλκανικών πολέμων, που είχε ως αποστολή τη διαφύλαξη της κυριαρχίας στο Αιγαίο. Οι φωτογραφίες των πρωταγωνιστών της εποχής (Βασιλέας Κωνσταντίνος, Ελευθέριος Βενιζέλος, Παύλος Κουντουριώτης) κοσμούν το μουσείο, ενώ σε μακέτα παρουσιάζεται η ιστορική ναυαρχίδα «ΑΒΕΡΩΦ», καθώς και άλλα πλοία της εποχής.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

-Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (1940-1944). Φτάνοντας στην εποχή του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να δουν από κοντά, πλούσιο φωτογραφικό υλικό και μακέτες πλοίων από την τραγική σελίδα της Ελληνικής ιστορίας, με τον τορπιλισμό του πλοίου «Ελλη», ΤΗΝ 15η Αυγούστου 1940, εορτή της Μεγαλόχαρης, από ιταλικό υποβρύχιο σε ειρηνική περίοδο. Επίσης τη δράση και τις συνέπειες της Γερμανικής επίθεσης, που άρχισε τον Απρίλιο του 1941, καθώς και τις απώλειες πλοίων και έμψυχου υλικού. Ξεχωριστή θέση επιπλέον, κατέχει το αντιτορπιλικό «Ανδριάς», που το 1943 έπεσε σε νάρκη στην περιοχή των Δωδεκανήσων και κόπηκε στη μέση.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

- **Μεταπολεμική περίοδος (1944-1985).** Από αυτή την περίοδο τα εκθέματα είναι κυρίως μακέτες πλοίων όπως φρεγάτες, υποβρύχια, αντιτορπιλικά, ανθυποβρυχιακά ελικόπτερα και ταχεία σκάφη κατευθυνόμενων βλημάτων. Κύριο θέμα της περιόδου αυτής αποτελεί η φρεγάτα «Μακεδονία», που αποτελεί πρόσφατο απόκτημα του μουσείου. Εκτός όμως από το πολεμικό ναυτικό, παρουσιάζει και το εμπορικό ναυτικό, το οποίο αποτελεί το δεύτερο σκέλος της Ελληνικής θαλάσσιας δύναμης.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

- Έκθεση της «ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ» (1941). Κατέχει την πιο ξεχωριστή θέση στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, μια και συνδέεται άμεσα με την ένδοξη ιστορία του νησιού και είναι ακόμα φρέσκια στις μνήμες των παππούδων μας, και των παλαιότερων. Παρουσιάζεται με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, μακέτες πλοίων, χάρτες, όπλα, κομμάτια από τορπίλες που ανασύρθηκαν από τη θάλασσα, εξαρτήματα από τον εξοπλισμό των Ελλήνων στρατιωτών, παραδοσιακές Κρητικές στολές, στολές Άγγλων, Νεοζηλανδών και Γερμανών στρατιωτών κλπ.

Έκθεση Μάχη της Κρήτης

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

- Έκθεση οστράκων. Αυτή η έκθεση μας μεταφέρει στον κόσμο του βυθού, δίνοντας στον επισκέπτη μια εικόνα των διαφορετικών ειδών κοχυλιών που υπάρχουν στις θάλασσες του κόσμου και φυσικά της Ελλάδας. Αξίζει να θαυμάσει κανείς τους ελκυστικούς αυτούς οργανισμούς με τη θαυμάσια ποικιλία μεγέθους σχήματος και χρώματος.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

-Βιβλιοθήκη. Στο Μουσείο υπάρχει βιβλιοθήκη στην οποία ο επισκέπτης μπορεί να βρει βιβλία, σχετικά με την ιστορία και ιδιαίτερα τη ναυτική, όπως επίσης ναυτικής τέχνης και επιστήμης, λαογραφίας, κοινωνικού περιεχομένου, καλών τεχνών κλπ. Γενικό σύνολο τόμων είναι περίπου 700.

Αξιοσημείωτο είναι ότι τελευταία ολοκληρώθηκε μια Γέφυρα Πολεμικού Πλοίου Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, με ηχητικά εφέ, εκπομπή διαταγών σε περίπτωση συναγερμού υποβρυχίου για τον εντοπισμό του κλπ., κάτι που ενθουσιάζει ιδιαίτερα τους επισκέπτες κάθε ηλικίας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το Ναυτικό Μουσείου Κρήτης λειτουργεί για το κοινό καθημερινά, όλους τους μήνες του χρόνου, εκτός από τις δημόσιες αργίες που σημαίνονται στην είσοδο. Το ωράριο λειτουργίας διαμορφώνεται ανάλογα με την κίνηση που υπάρχει, η οποία όπως θα φανεί και παρακάτω είναι αυξημένη τους καλοκαιρινούς μήνες.

Έτσι από 1/11-31/3, οι ώρες λειτουργίας είναι 10 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. και από 1/4-31/10, 10π.μ. μέχρι 4 μ.μ.

Αναμνηστικά

Τα αναμνηστικά που μπορεί κανείς να πάρει είναι: ΛΕΥΚΩΜΑ του Ν.Μ.Κ., Φωτογραφίες, Φυλλάδια με χρονολογική ταξινόμηση εκθεμάτων, κάρτες, γκραβούρες πλοίων του 1821, καπέλα, μπλούζες, κούπες, πιάτα, χάρτες κλπ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζει το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, όπως συμπεραίνεται από τα λεγόμενα των υπευθύνων του Μουσείου, είναι κυρίως οικονομικά και κτιριακά.

Το Μουσείο δεν επιχορηγείται από κανένα κρατικό ή ιδιωτικό φορέα. Μοναδική πηγή εσόδων είναι το ίδιο του το εισιτήριο. Το οικονομικό αυτό πρόβλημα συνδέεται άμεσα με το κτιριακό πρόβλημα, διότι λόγω έλλειψης χρημάτων, δεν είναι εφικτή η ανακαίνιση και συντήρηση του κτιρίου που στεγάζεται, το οποίο χρειάζεται συνεχώς επισκευές και επιδιορθώσεις, λόγω της παλαιότητας του.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Παρά τα όσα έχει πετύχει μέχρι σήμερα το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, δεν επαναπαύεται. Το Διοικητικό Συμβούλιο, που κατά 80% αποτελείται από απόστρατους Αξιωματικούς το Π.Ν., οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στα Χανιά, έχει βάλει στόχους που πιστεύει πως θα υλοποιήσει, χάρη στους φίλους του.

α) Ένας από τους άμεσους στόχους του Μουσείου είναι η προώθηση των ενεργειών για τη συντήρηση του γερασμένου κτιρίου, στο οποίο στεγάζεται. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, αυτό που στέκεται εμπόδιο στην έναρξη της συντηρήσεων είναι η έλλειψη υλικών πόρων.

β) Μέσα στα μελλοντικά σχέδια του Ν.Μ.Κ. είναι και η αξιοποίηση ενός από τα Νεώρια σαν παράρτημα. Ο χώρος αυτός θα χρησιμοποιηθεί για να στεγάσει έκθεση αλιείας, καθώς και ένα μικρότερο Ναυπηγείο.

γ) Η ολοκλήρωση της μηχανογράφησης έδωσε τη δυνατότητα στο Μουσείο να συνδεθεί με το ΙΝΤΕΡΝΕΤ. Έτσι ένας ακόμη στόχος του, είναι η παρουσίαση του σ'όλο τον κόσμο και η άντληση πληροφοριών από άλλα μουσεία της Ελλάδας και του πλανήτη.

δ) Η κατασκευή της μακέτας της Γραμβούσας είναι ένα ακόμα από τα μελλοντικά σχέδια του μουσείου, με σκοπό την προβολή ως τόπου ιστορικού και με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος.

ε) Τέλος, το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης στα πλαίσια των Μεσογειακών Εκπαιδευτικών του προγραμμάτων, ελπίζει χρόνο με το χρόνο να μπορέσει να δεχτεί όσο το δυνατόν περισσότερα σχολεία του Ελλαδικού χώρου, ώστε να γνωρίσουν τη ναυτική τους παράδοση, αλλά και να ανακαλύψουν τη θάλασσα, ως πηγή ζωής και Εθνικού μεγαλείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

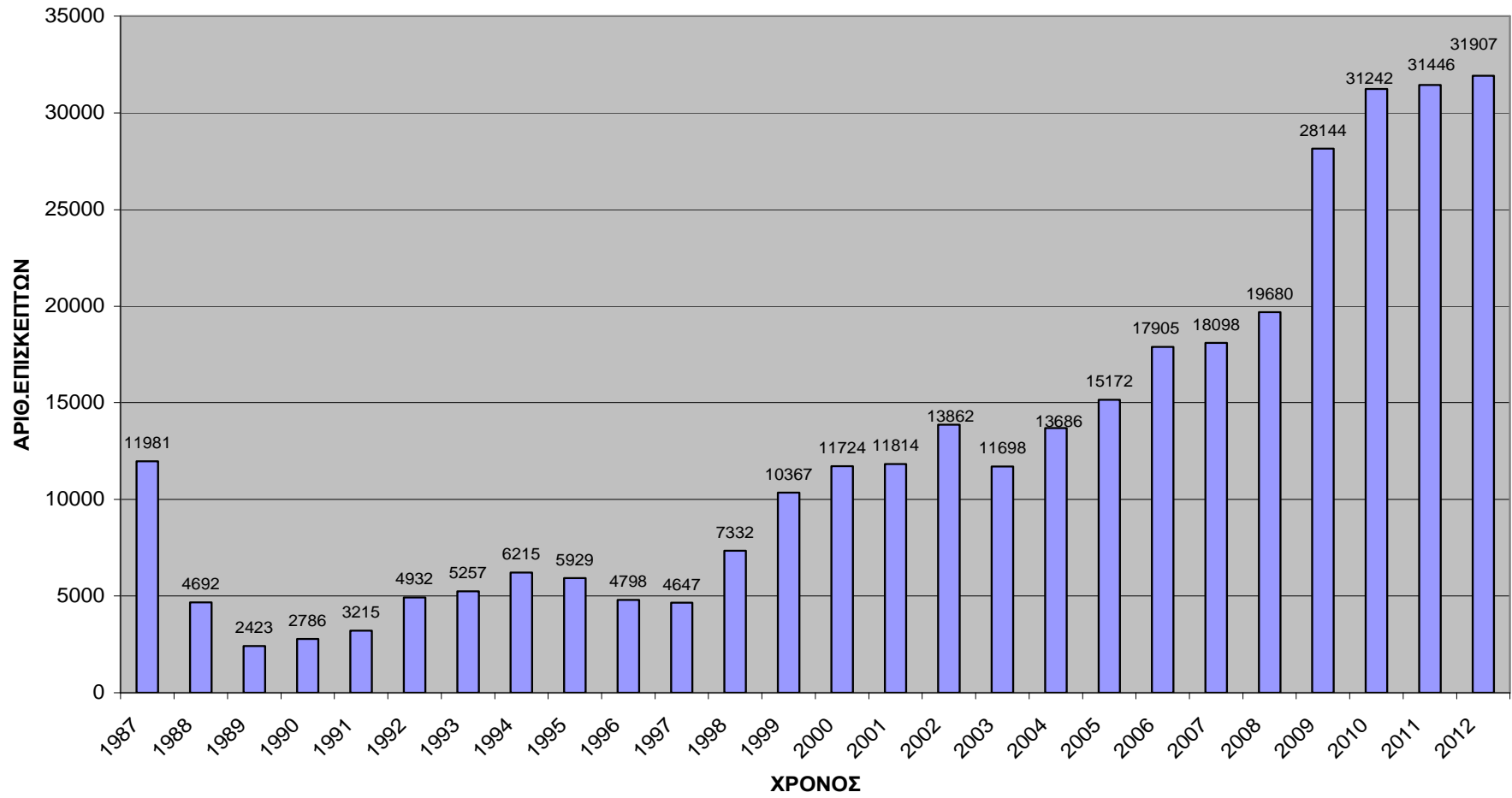
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε αυτό εδώ το κεφάλαιο παρουσιάζονται ορισμένα στατιστικά στοιχεία, τα οποία προκύπτουν βάσει των δεδομένων από τα αρχεία του μουσείου, σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που επισκέπτονται το Μουσείο. Με την βοήθεια αυτών των στατιστικών, θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε και να διερευνήσουμε το τουριστικό φαινόμενο στην πόλη των Χανίων, όπως φαίνεται μέσα από την εξέλιξη των αφίξεων στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΧΡΟΝΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ
1987	11.981
1988	4692
1989	2423
1990	2786
1991	3215
1992	4932
1993	5257
1994	6215
1995	5929
1996	4798
1997	4647
1998	7332
1999	10367
2000	11724
2001	11814
2002	13862
2003	11698
2004	13686
2005	15172
2006	17905
2007	18098
2008	19680
2009	28144
2010	31242
2011	31446
2012	31907

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Στο διάγραμμα 1 της προηγούμενης σελίδας, έχουμε μια γενική εικόνα της εξέλιξης του συνόλου των αφίξεων στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, απ' όλους τους μήνες και κατά συνέπεια της εξέλιξης της τουριστικής κίνησης στο Νομό Χανίων, από την χρονιά 1987 μέχρι και το 2012. Όπως φαίνεται εκείνη την χρονιά λειτουργίας του Μουσείου 1987 υπάρχει μεγάλη κίνηση σε σχέση με τις αμέσως επόμενες χρονιές. Αυτό συμβαίνει διότι σαν ένα από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον και περιέργεια από τους ντόπιους κατοίκους και εκείνους που έχουν κάποια σχέση με το αντικείμενο, να δουν τη συλλογή των εκθεμάτων, που έχει να τους παρουσιάσει το Ν.Μ.Κ. Επομένως δεν μπορεί να γίνει συσχετισμός της τουριστικής κίνησης στο Νομό, με τις αφίξεις στο μουσείο λέγοντας το το 1987 υπάρχει μεγάλη τουριστική κίνηση και τις επόμενες χρονιές έχουμε μεγάλη μείωση.

Σε αντίθεση μ' αυτήν την περίπτωση, τις χρονιές 1989, 1990 και 1991 παρατηρείται μεγάλη μείωση στους επισκέπτες του Μουσείου, γεγονός που οφείλεται σε προβλήματα που αντιμετώπιζε τότε το Μουσείο και είχε παραμείνει τους περισσότερους μήνες αυτών των ετών κλειστό. Έτσι δεν μπορεί και εδώ να γίνει συνδυασμός των αφίξεων με την τουριστική κίνηση του νομού.

Στη συνέχεια από τη χρονιά του 1992, υπάρχει μι ανοδική τάση μέχρι και το 1994, ενώ κατόπιν παρατηρείται μια διαρκώς μειωμένη κίνηση έως το 1997.

Από εδώ και έπειτα, προχωρώντας δηλαδή από το 1998 και άνω έχουμε μια συνεχώς αυξανόμενη κίνηση στις αφίξεις τουριστών στο νομό Χανίων, μέχρι τη χρονιά του 2003, που παρουσιάζεται πάλι ένα σημαντικό ποσοστό μείωσης. Βλέπουμε λοιπόν, σε δύο διαφορετικά χρονικά διαστήματα (1992 – 1997 και 1998 – 2003) ο δείκτης των αφίξεων να εμφανίζεται παρόμοια πορεία. Από την μια βελτιώνεται συνεχώς μέχρι ένα ανώτατο σημείο και στη συνέχεια παίρνει την κάθοδο έως ότου ξανάρθει η στιγμή που θα αρχίσει πάλι να ανεβαίνει. Αυτό δείχνει ότι η τουριστική

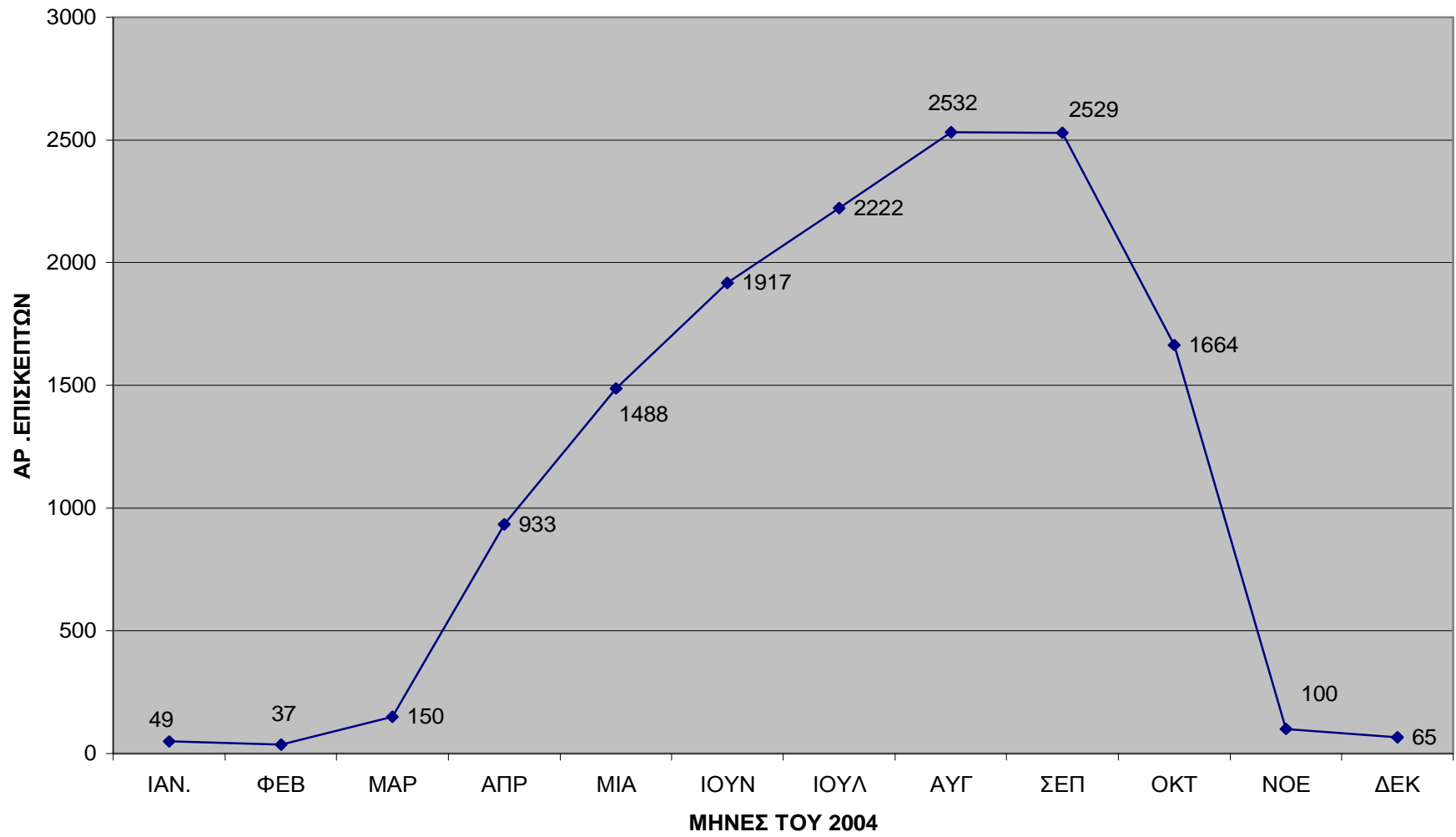
κίνηση στα Χανιά και υποθέτω σ' όλη την Ελλάδα γενικώς, είναι ένας κύκλος που επαναλαμβάνεται. Ναι μεν υπάρχει ενδιαφέρον, από τους επισκέπτες που δεν έχουν γνωρίσει τον τόπο μας, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η κίνηση, μέχρι ένα όριο όπου επέρχεται πια κορεσμός και αρχίζει να σταθεροποιείται και τελικά να πέφτει.

Φτάνοντας στο αποκορύφωμα, βλέπουμε στην τελευταία δεκαετία (2005-2012) μια τεράστια άνοδο στον αριθμό των επισκεπτών του Μουσείου και συνεπώς στον αριθμό των επισκεπτών στα Χανιά, ιδιαίτερα τη χρονιά του 2009, γεγονός που μπορεί να ερμηνευτεί με την βελτίωση της υποδομής στο νομό, με την εγκυρότερη και σωστότερη προβολή και διαφήμιση και την προσφορά καλύτερων πακέτων διακοπών, πράγματα που αγγίζουν το ενδιαφέρον της αγοράς. Και πάλι όμως τα 2 τελευταία χρόνια (2011-2012), βλέπουμε να υπάρχουν σταθεροποιητικές τάσεις στον αριθμό αφίξεων λόγω, όπως προαναφέρθηκε, κορεσμού, κάτι το οποίο θα συναντήσουμε παρακάτω να συμβαίνει τους περισσότερους μήνες του χρόνου.

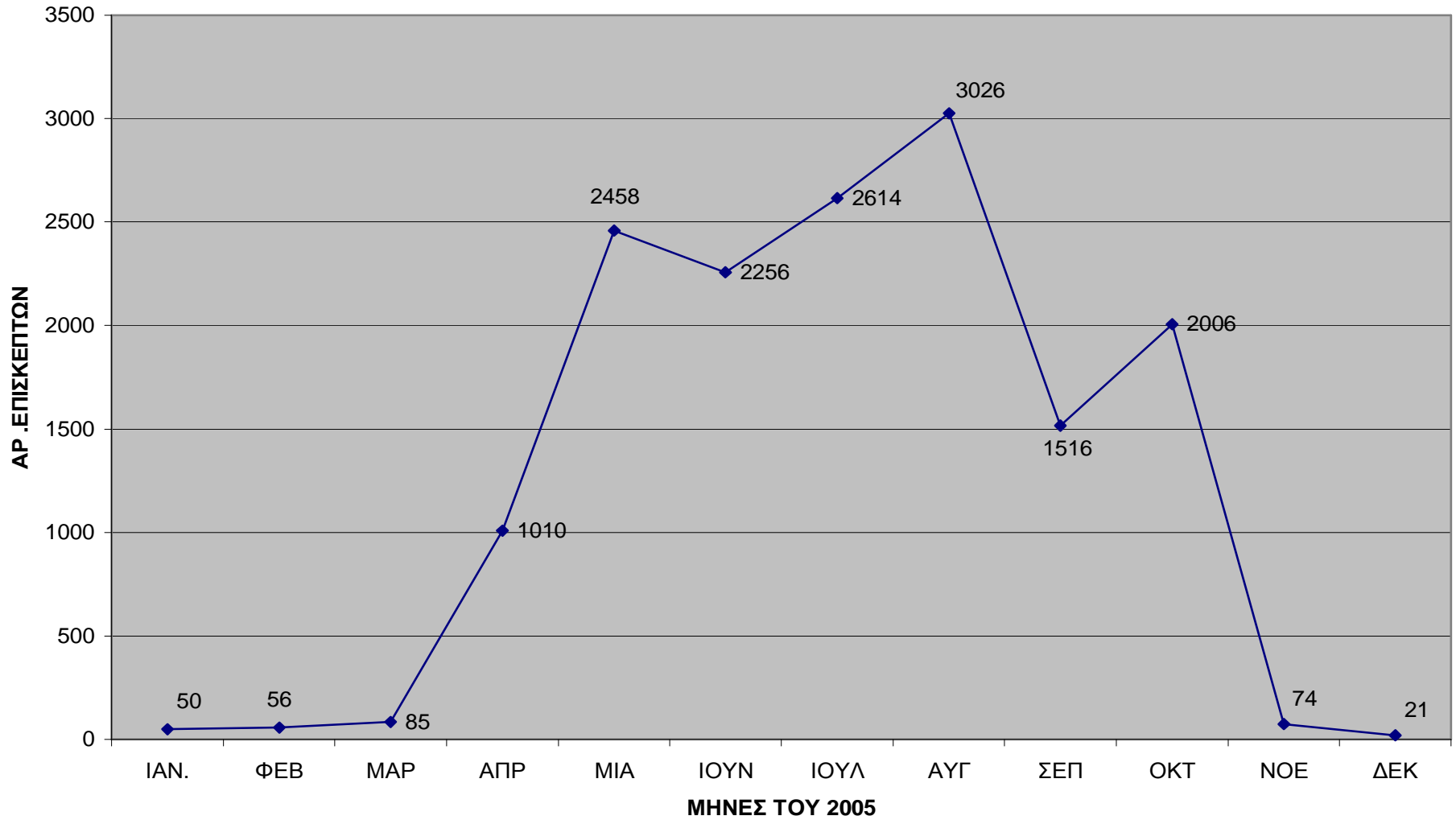
ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΕΤΗ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΜΗΝΕΣ									
ΙΑΝ.	49	50	94	13	62	94	117	174	132
ΦΕΒ	37	56	62	18	81	89	152	127	66
ΜΑΡ	150	85	136	77	466	104	301	199	203
ΑΠΡ	933	1010	1456	957	1059	1128	2207	2368	2376
ΜΙΑ	1488	2458	2329	2300	2601	2555	4145	4371	4418
ΙΟΥΝ	1917	2256	2327	2418	2373	3405	3845	4006	4048
ΙΟΥΛ	2222	2614	2757	2851	3001	4724	4789	4778	4893
ΑΥΓ	2532	3026	3290	3286	3655	5790	6067	6320	6420
ΣΕΠ	2529	1516	3230	3611	3164	5007	5394	5057	5288
ΟΚΤ	1664	2006	2141	2085	2945	4736	3893	3711	3653
ΝΟΕ	100	74	181	209	225	296	167	204	280
ΔΕΚ	65	21	97	80	48	216	165	132	130

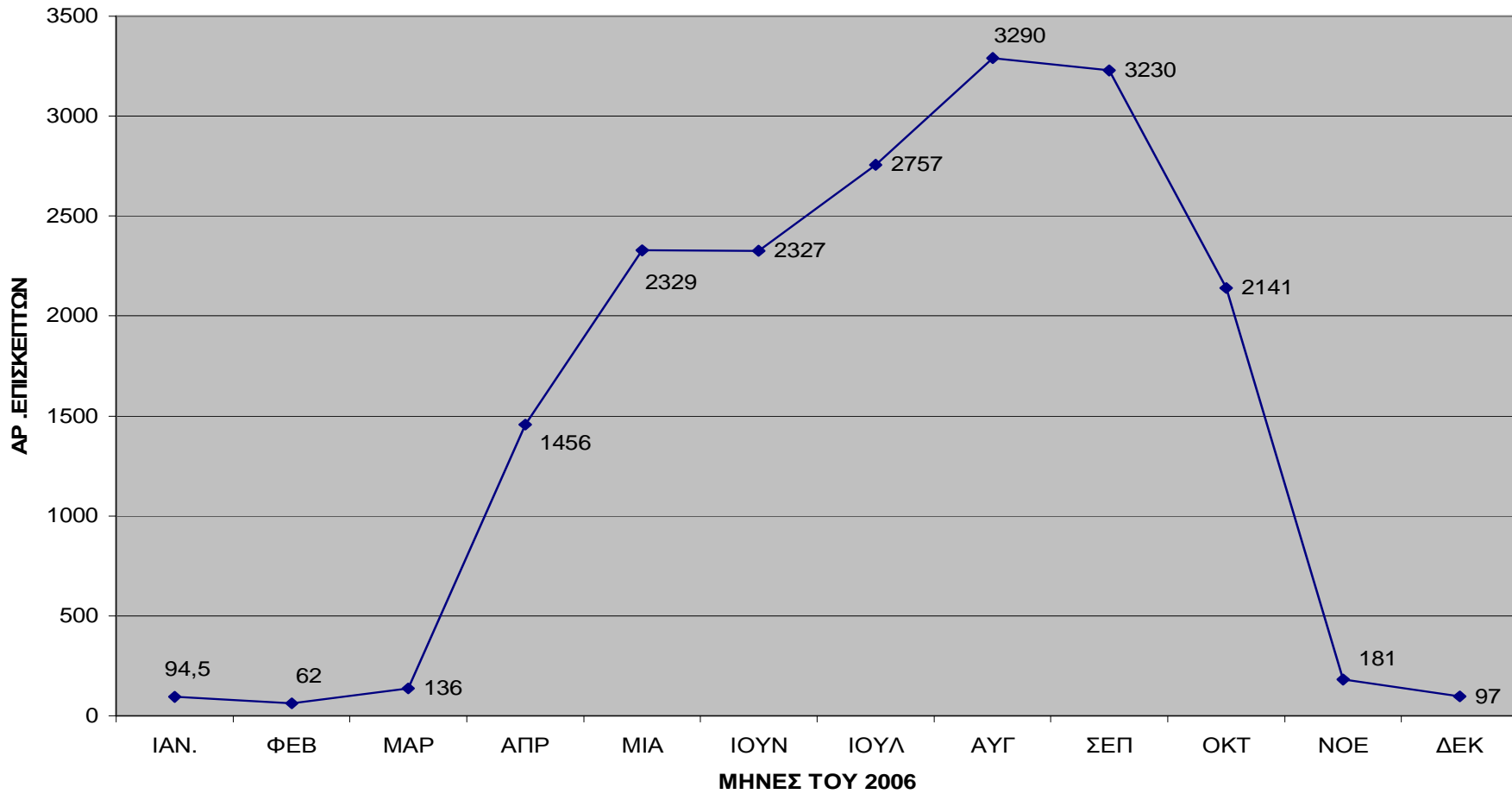
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

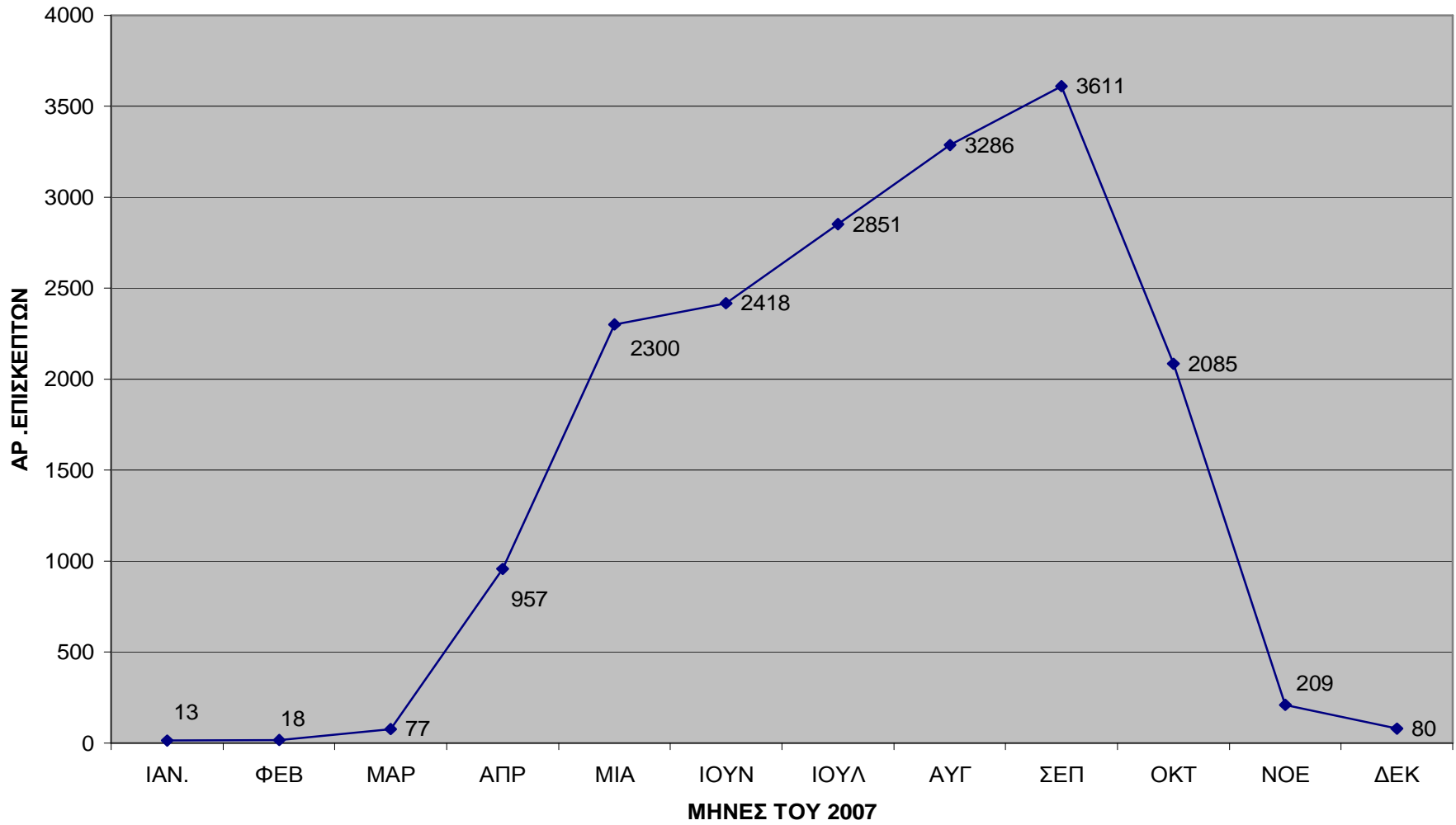
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

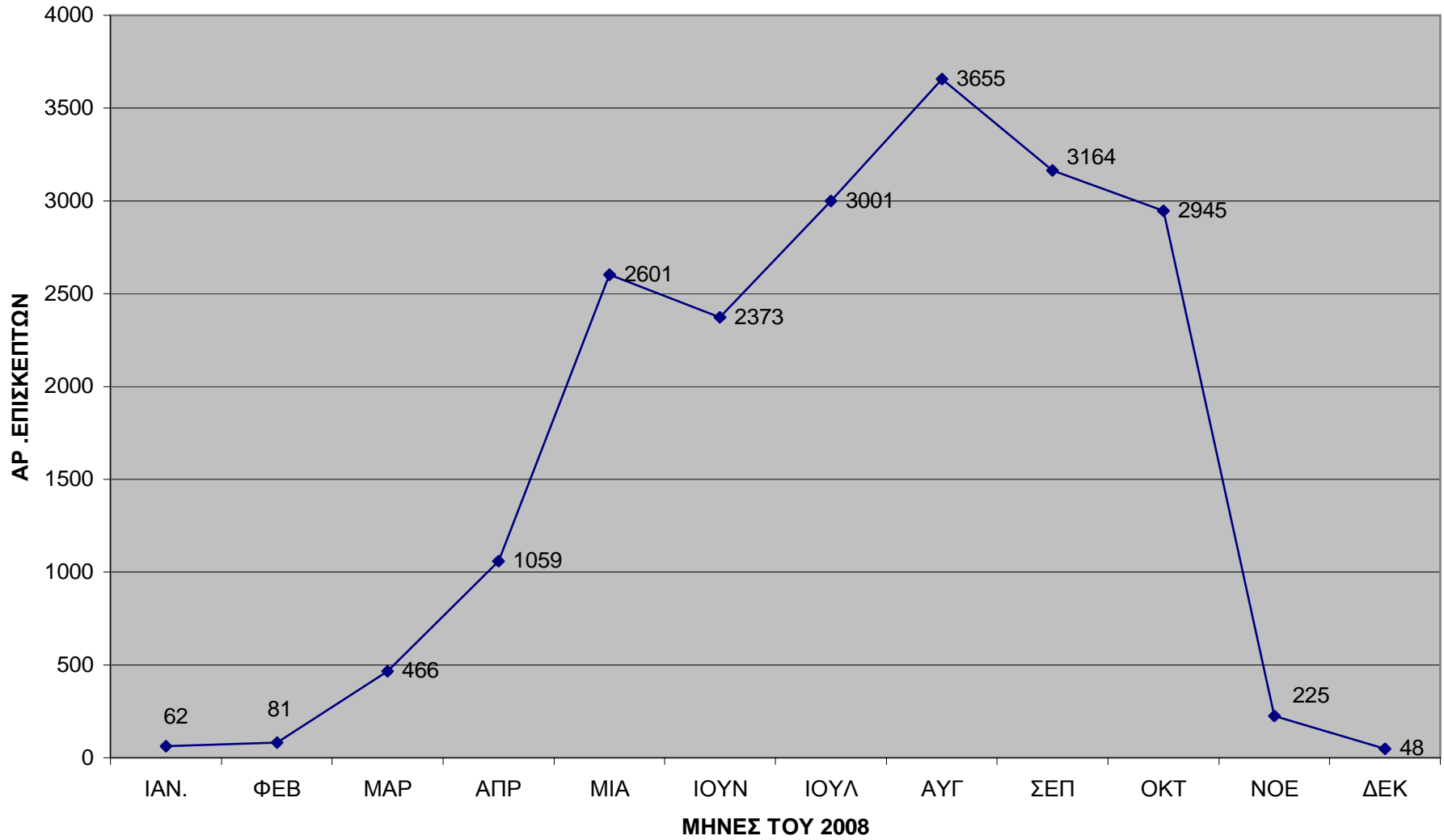
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

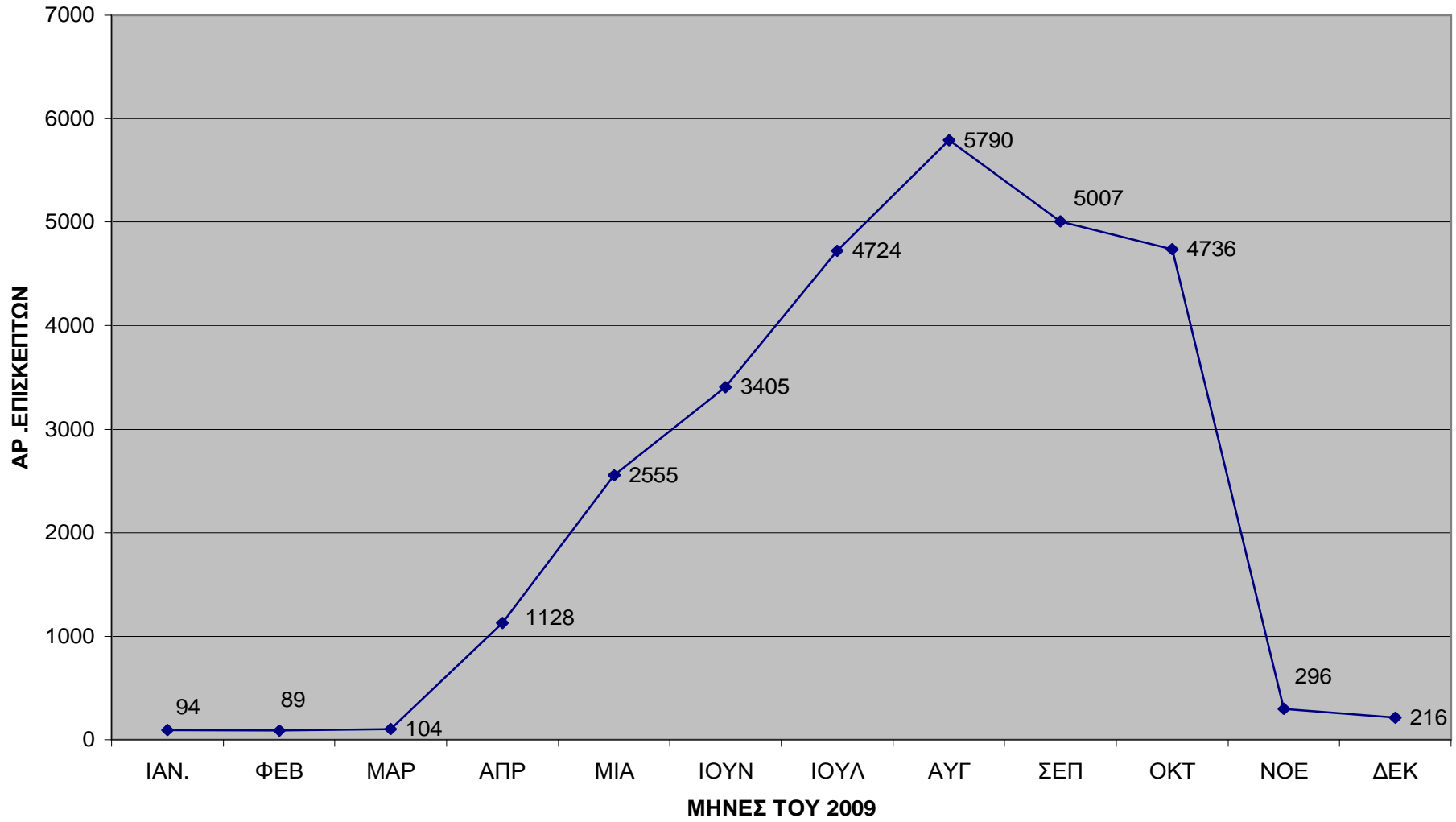
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

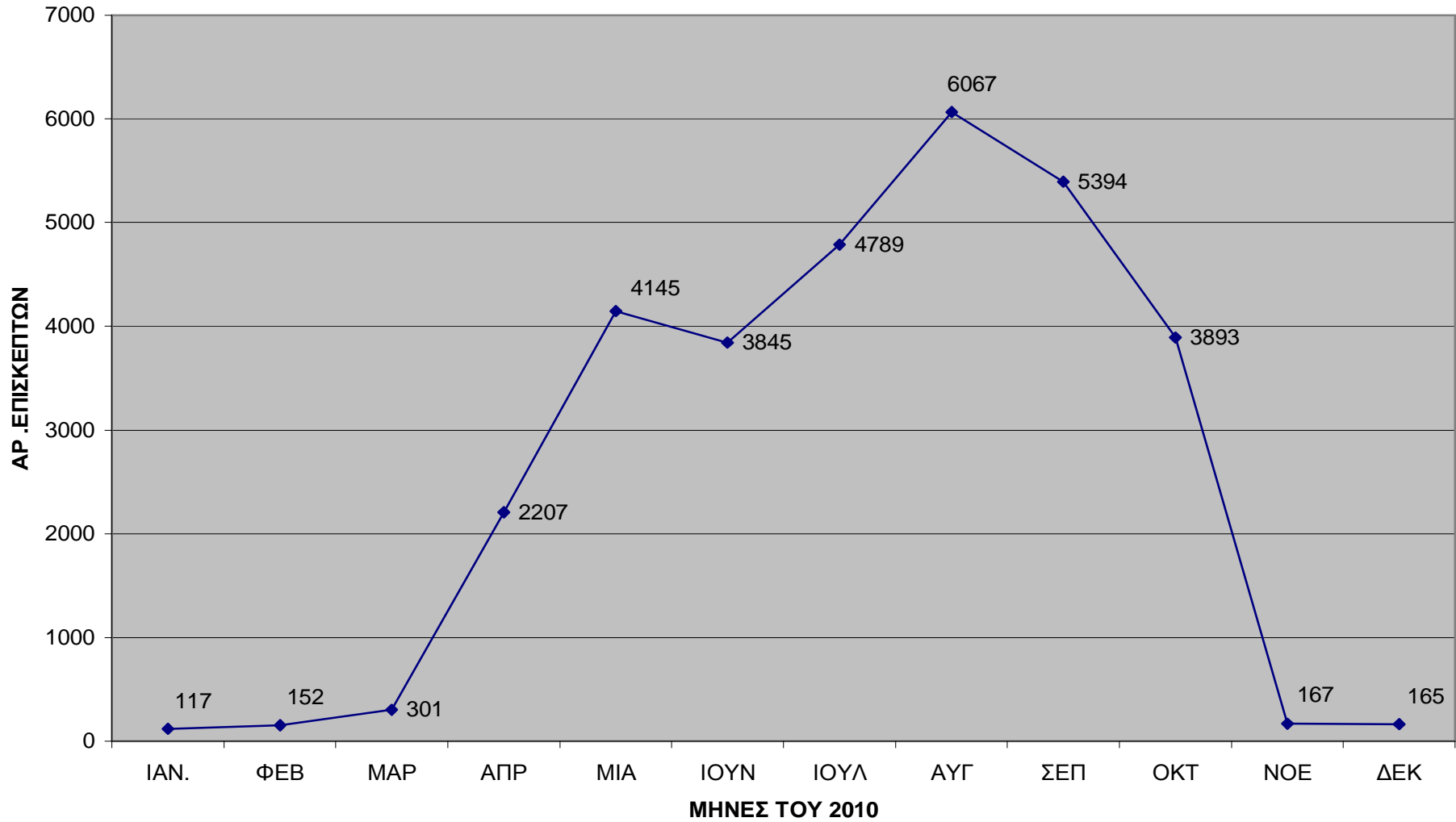
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

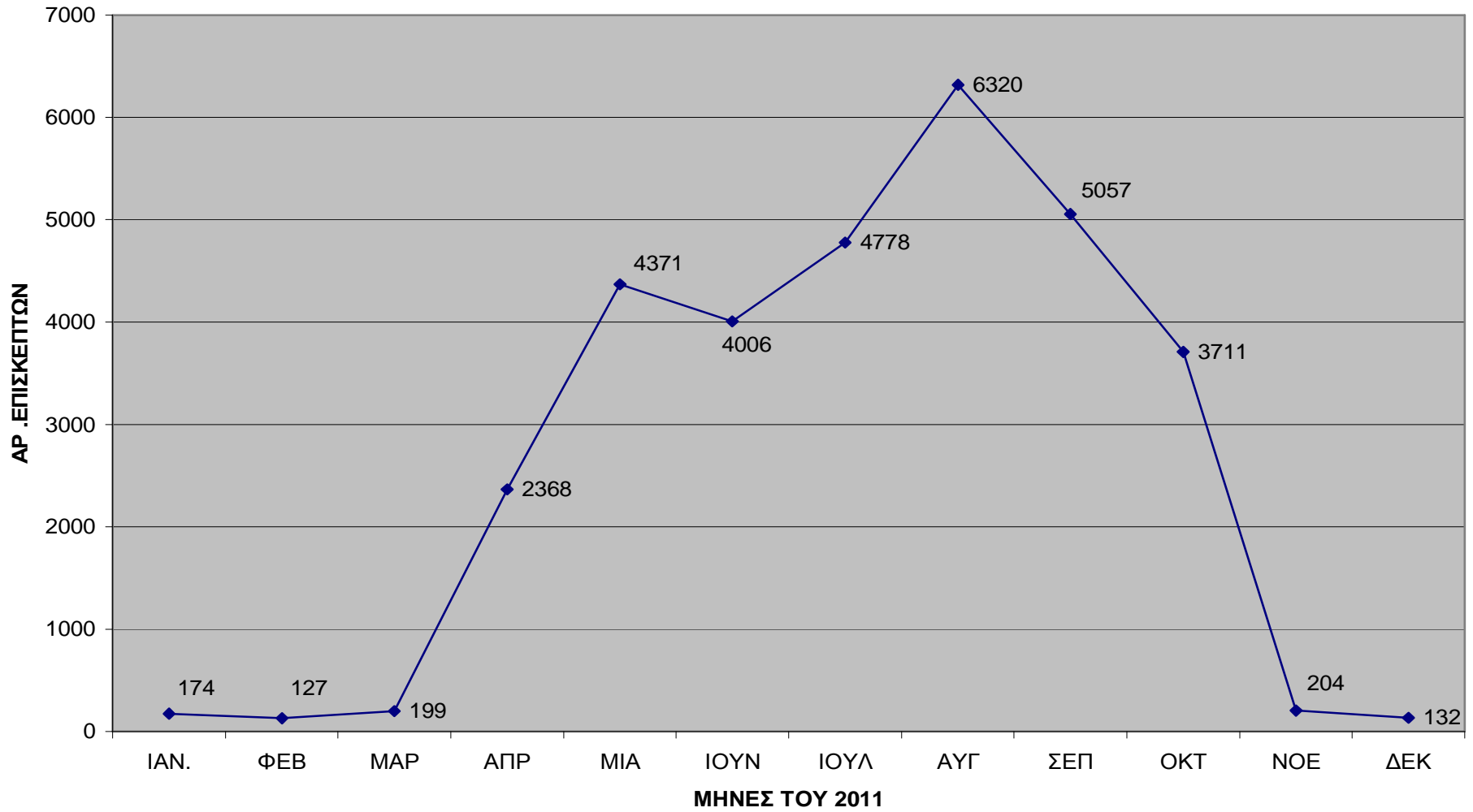
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

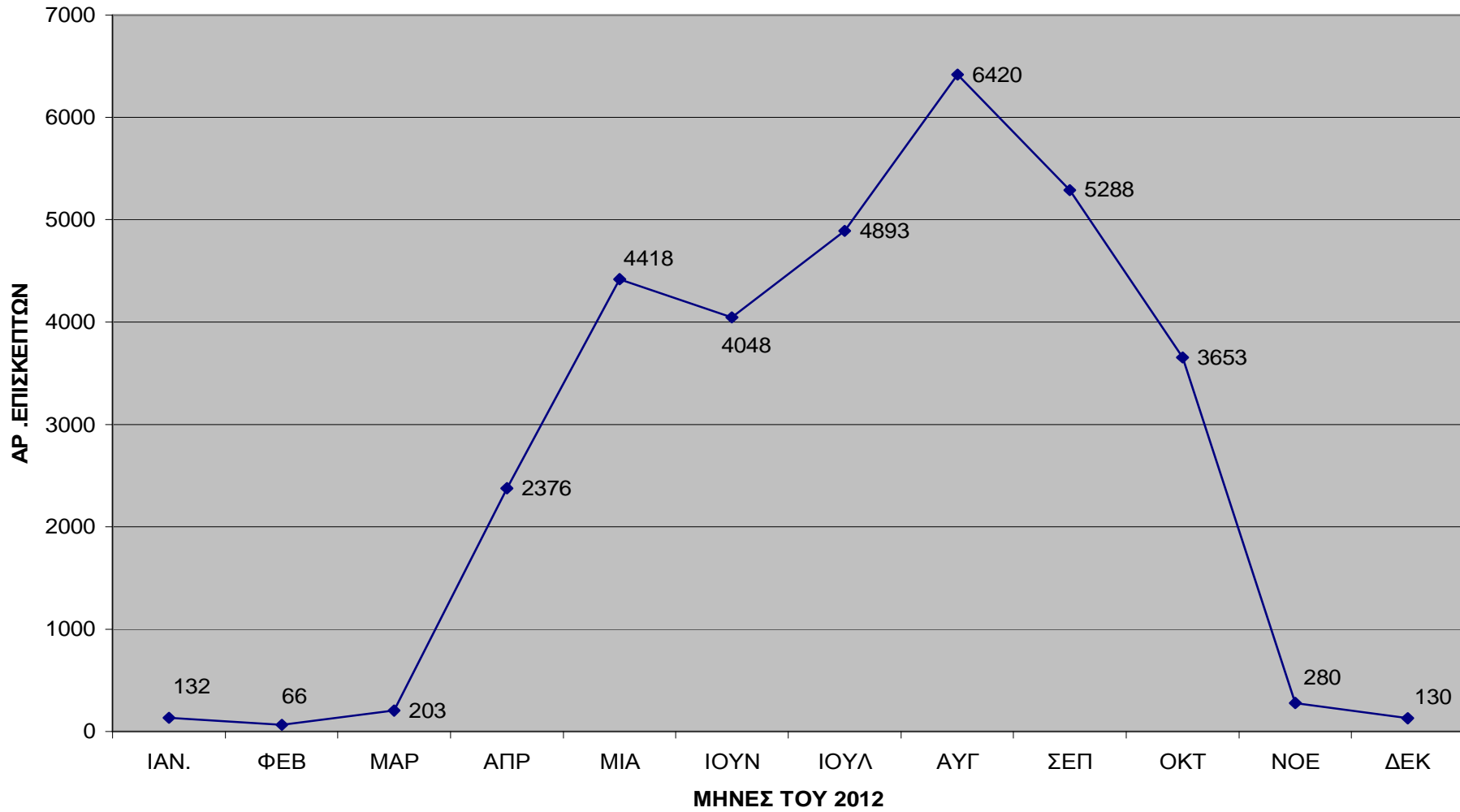
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

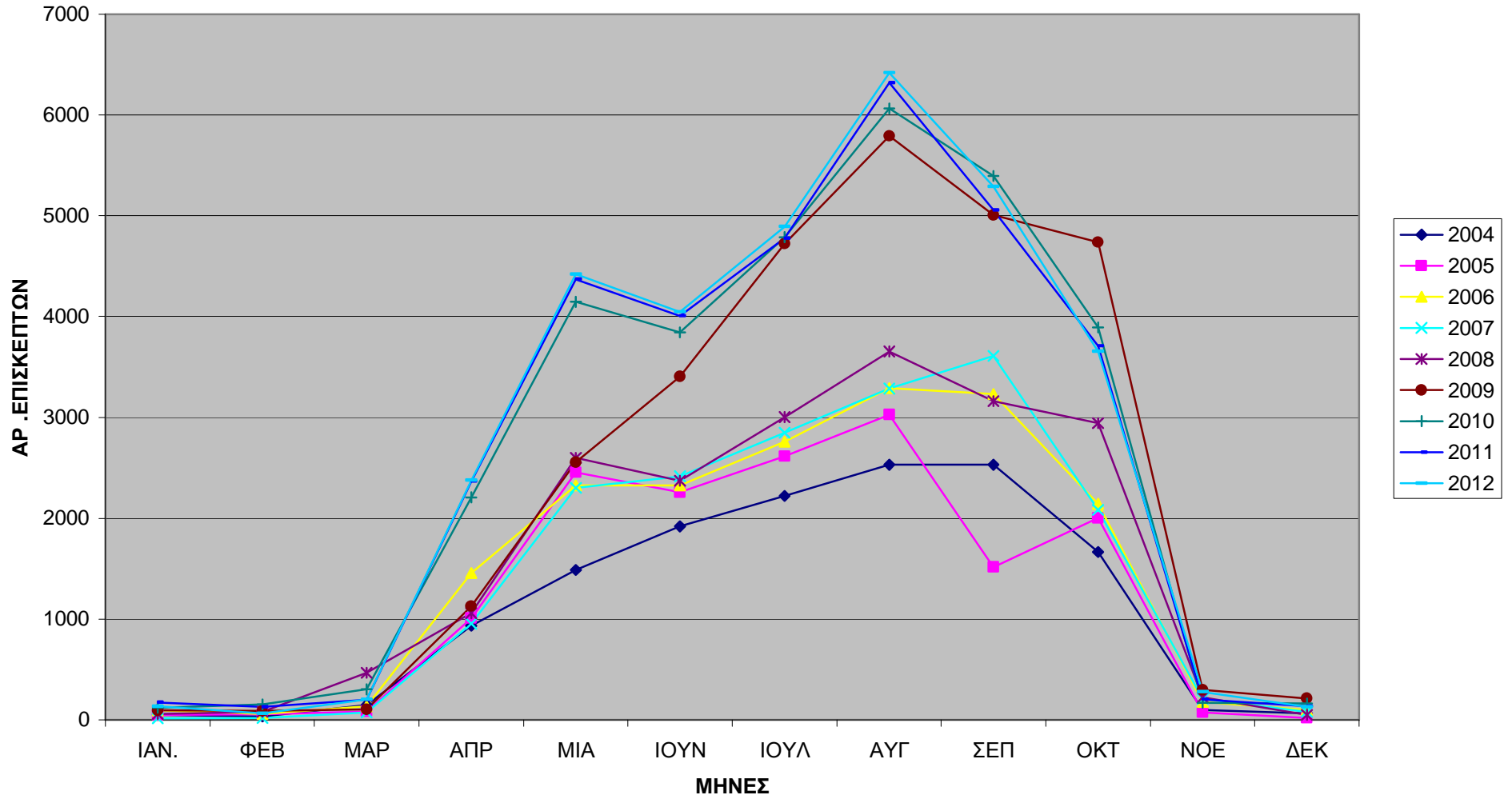
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11

Στα διαγράμματα 2-11, που παρουσιάζονται στις προηγούμενες σελίδες για τις χρονιές 2004-2012, έχουμε μια πιο ξεκάθαρη εικόνα όσον αφορά την κίνηση στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης για όλους τους μήνες του χρόνου, πράγμα που θα βοηθήσει στο να βγάλουμε περισσότερα συμπεράσματα για την εξέλιξη της τουριστικής κίνησης στα Χανιά.

Συγκεκριμένα, φαίνεται από τα διαγράμματα, η κίνηση του Μουσείου τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο να βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Αντιθέτως από τον μήνα Απρίλιο και μετά έχουμε μια πολύ μεγάλη αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών. Η ανοδική αυτή πορεία συνεχίζεται μέχρι και τον μήνα Αύγουστο, όπου φτάνει στο αποκορύφωμα της, με μια μικρή εξαίρεση την χρονιά 2007, που παρουσιάζεται η μεγαλύτερη κίνηση τον μήνα Σεπτέμβριο. Στη συνέχεια αρχίζει η πτωτική τάση των αφίξεων, με τους μήνες όμως Σεπτέμβριο και Οκτώβριο να είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα. Τέλος, τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο η κίνηση του Μουσείου πέφτει κατακόρυφα σε επίπεδα ανάλογα των τριών πρώτων μηνών του χρόνου. Από αυτή την πορεία της κίνησης του μουσείου, σε συσχέτισμό με το τουριστικό φαινόμενο, συμπαιρένουμε τι άλλο από την εποχικότητα της τουριστικής κίνησης στο νομό Χανίων. Όπως συμβαίνει και στους υπόλοιπους νομούς της Κρήτης και γενικότερα στις περισσότερες πόλεις της Ελλάδας, οι επισκέπτες που διαλέγουν τη χώρα μας για τις διακοπές τους, έρχονται κατά συντριπτική πλειοψηφία τους καλοκαιρινούς μήνες του χρόνου, από Απρίλιο μέχρι Οκτώβριο, για να βρουν αυτά για τα οποία φημιζόμαστε. Τις όμορφες παραλίες, τον όμορφο και καθαρό ουρανό και τον ζεστό ήλιο.

Όμως σ' αυτόν τον κανόνα υπάρχει μια μικρή εξαίρεση. Αν και είναι γεγονός ότι σχεδόν όλες οι αφίξεις στο νομό γίνονται από Απρίλιο έως και Οκτώβριο, δεν είναι δυνατόν να θέσουμε εντελώς εκτός τουριστικής σαιζόν τους μήνες Μάρτιο και Νοέμβριο. Διότι, όλοι γνωρίζουμε ότι οι πρώτες πτήσεις «charter» ξεκινούν μέσα στο Μάρτιο, ενώ οι τελευταίες πετάνε μέχρι και το πρώτο δεκαήμερο του Νοέμβρη. Οπότε, συμβαίνει σε αρκετές

περιπτώσεις να έχουμε επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Δια του λόγου το αληθές, μια τέτοια περίπτωση παρουσιάζεται τη χρονιά 2008, που όπως φαίνεται στο διάγραμμα ο μήνας Μάρτιος έχει ανεβάσει τον αριθμό επισκεπτών κατακόρυφα σε σύγκριση με τις επόμενες χρονιές και πλησιάζει, αν και από μακριά, τον Απρίλιο. Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι αυτό που μπορεί να συμβαίνει δεν είναι άλλο από την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου κατά ένα μήνα νωρίτερα, έστω και αν από το νούμερο των αφίξεων δεν φαίνεται σημαντική. Επίσης, για τον μήνα Νοέμβρη μπορούμε να υποθέσουμε ότι εμφανίζει τις πρώτες μέρες του μια μικρή επιμήκυνση της τουριστικής σεζόν, για τις χρονιές 2009 και 2012 μια και η κίνηση είναι αρκετά πιο ανεβασμένη σε σχέση με τα υπόλοιπα έτη.

Συνεχίζοντας, από αυτούς τους μήνες όπου η κίνηση βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα, θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε μερικούς σαν τους πιο «δυνατούς» μήνες της τουριστικής σεζόν από την άποψη του αριθμού επισκεπτών. Φαίνεται λοιπόν σε συντριπτικό ποσοστό πλειοψηφίας ότι παρουσιάζεται η μεγαλύτερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, με πρώτο και «δυνατότερο» το μήνα Αύγουστο, γεγονός που επαληθεύεται, μια και τον συγκεκριμένο μήνα έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό πληρότητας στα ξενοδοχεία σ' όλες σχεδόν τις πόλεις της Ελλάδας. Θα μπορούσαμε λοιπόν να πούμε ότι οι 3 αυτοί μήνες και ιδιαίτερα ο Αύγουστος είναι η καρδιά της τουριστικής σεζόν για το Νομό Χανίων.

Ένα ακόμα συμπέρασμα που βγαίνει από τον πίνακα και τα διαγράμματα, για τις χρονιές 2004-2012, το οποίο έχει ήδη προαναφερθεί, είναι η τεράστια αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στο μουσείο και συνεπώς της τουριστικής κίνησης στα Χανιά. Ιδιαίτερα, την χρονιά 2009, βλέπουμε τον δείκτη αφίξεων (βλ. διάγραμμα 1) να εκτοξεύεται στα ύψη, αποτελώντας την κύρια αιτία αυτού του ανοδικού αποτελέσματος. Όπως φαίνεται άλλωστε στα διαγράμματα και όπως θα φανεί παρακάτω, οι περισσότεροι μήνες του χρόνου, ειδικότερα αυτοί της τουριστικής περιόδου

παρουσιάζουν τη συγκεκριμένη χρονιά αυτό το άλμα στην κίνηση τους. Ένα άλμα, το οποίο δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα διαφορετικό από αυτό της αναβάθμισης της τουριστικής υποδομής, των παρεχόμενων υπηρεσιών και της οργάνωσης της προβολής. Συνολικά, από το 2004 έως το 2012 έχει υπερδιπλασιαστεί ο αριθμός των επισκεπτών στο νομό, γεγονός που μπορεί να προμηνύει ακόμα καλύτερες μέρες για το μέλλον του τουρισμού στα Χανιά.

Τελειώνοντας, ένα ακόμα φαινόμενο που παρατηρούμε μέσα από τα διαγράμματα είναι αυτό με το μήνα Μάιο. Τις περισσότερες χρονιές φαίνεται ο Μάιος να υπερτερεί σε αριθμό επισκεπτών από τον Ιούνιο, οποίος θεωρείται και είναι πιο «δυνατός» μήνας σε πληρότητα. (Εξάλλου, ο μήνας Μάιος παρουσιάζει πάντα μια «κοιλιά» στην τουριστική κίνηση στις περισσότερες πόλεις της χώρας). Αυτό συμβαίνει για τον απλούστατο λόγο ότι το Μάη γιορτάζεται η επέτειος της «Μάχης της Κρήτης». Έτσι, με αφορμή τον εορτασμό αυτό, επισκέπτονται τον νομό και γενικότερα την Κρήτη, πολλοί παλαίμαχοι και βετεράνοι, αλλά και όχι μόνο, για να τιμήσουν το ιστορικό αυτό γεγονός με την παρουσία τους και να αναπολήσουν τα τότε γεγονότα. Το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, ειδικότερα μετά το 1991, που φιλοξένησε την έκθεση της «Μάχης της Κρήτης», κάθε τέτοια περίοδο έχει – μπορούμε να πούμε – την τιμητική του. Βλέπει τους χώρους του να γεμίζουν από ανθρώπου, που αγωνίστηκαν την τότε εποχή, που έχασαν ίσως ανθρώπους δικούς τους, αλλά και που επιθυμούν να μάθουν έστω από περιέργεια την τροπή των ιστορικών αυτών γεγονότων, όπως καταγράφονται στις σελίδες το Ν.Μ.Κ. Επίσης ένας άλλος λόγος που ανεβάζει την κίνηση του Μαΐου είναι ο εορτασμός του Πάσχα. Είναι πολλοί αυτοί, ιδιαίτερα οι καθολικοί που βρίσκουν αφορμή να επισκεφθούν την Ελλάδα, σαν καθαρά ορθόδοξη στη θρησκεία, για μια διαφορετική εμπειρία, όσον αφορά την «Ανάσταση» του Χριστού. Αποτέλεσμα, τις ημέρες του Πάσχα να ανεβαίνει αρκετά ο αριθμός των επισκεπτών, είτε πέφτει Μάιο, είτε Απρίλιο. Άρα δεν θα ήταν εύστοχο να πούμε ότι το Μάιο

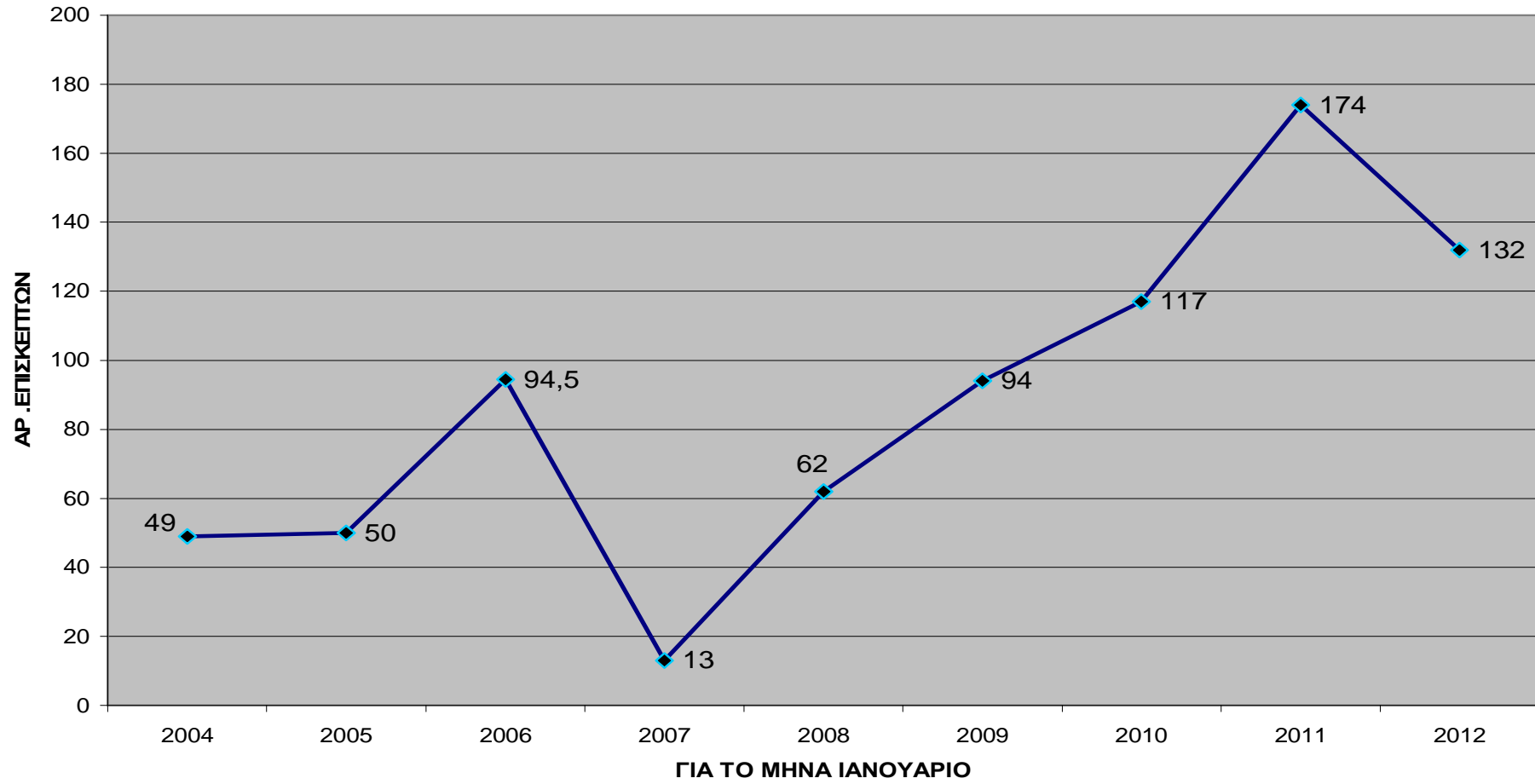
ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

έχουμε μεγαλύτερη τουριστική κίνηση από τον Ιούνιο, μια και παρουσιάζει αυτή την ιδιαιτερότητα.

Διαγράμματα 12 – 23

Στα διαγράμματα που ακολουθούν στις επόμενες σελίδες, παρουσιάζονται όλοι οι μήνες, ο καθένας ξεχωριστά από τις χρονιές 2004 – 2012. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να παρατηρήσουμε την κίνηση του κάθε μήνα μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα και να συμπεράνουμε ποιοι είναι αυτοί που έχουν σταθερή, ποιοι ανοδική και ποιοι πτωτική πορεία, καθώς και να κάνουμε ορισμένες προβλέψεις για το μέλλον, όλα αυτά πάντα σε συσχετισμό με το τουριστικό φαινόμενο.

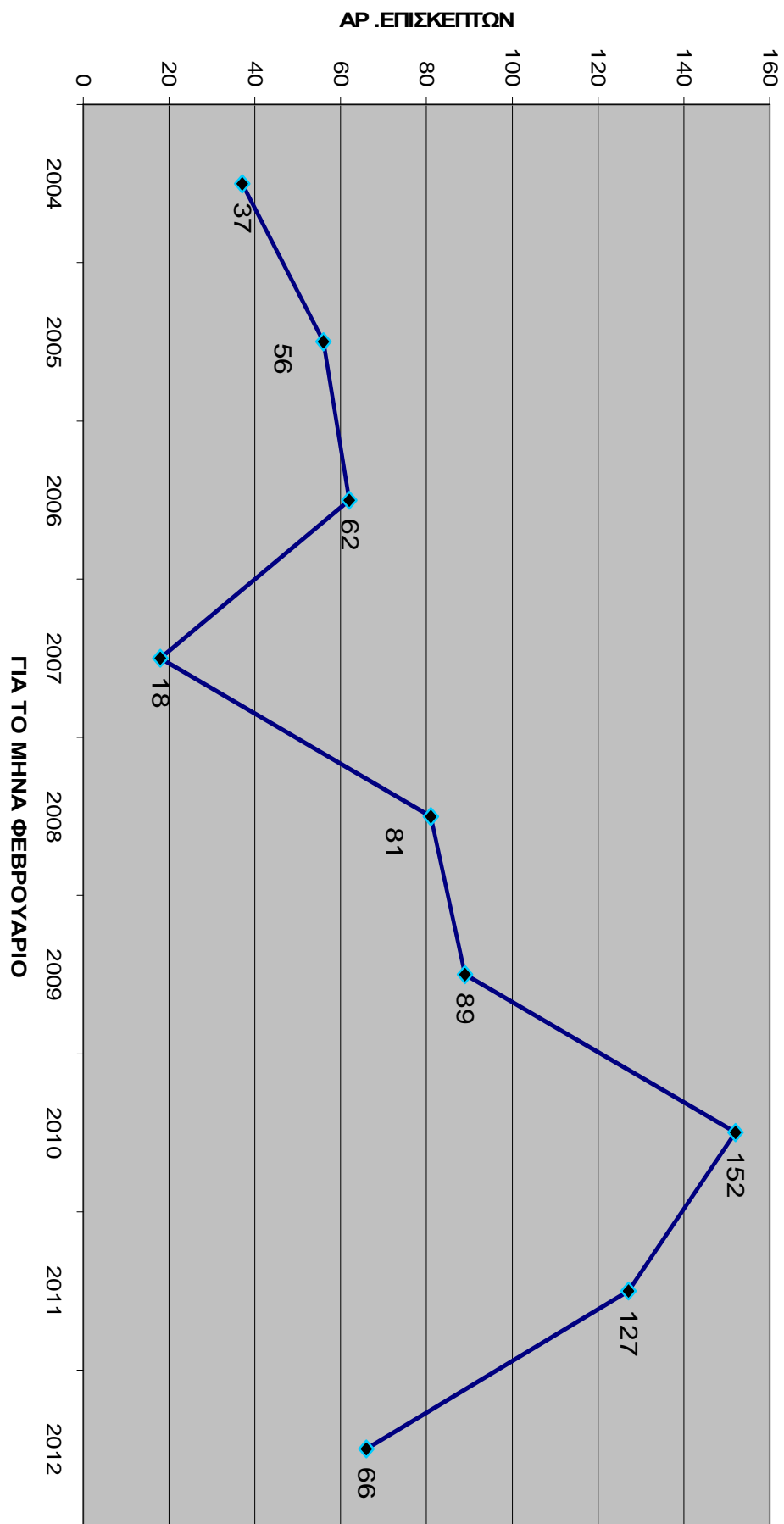
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ο μήνας Ιανουάριος, όπως έχει αναφερθεί, είναι εκτός τουριστικής σεζόν. Είναι ένας μήνας που κινείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα όπως φαίνεται άλλωστε στο διάγραμμα. Ωστόσο, αν και παρουσιάζει αρκετά σκαμπανεβάσματα, από το 2004 έως το 2012 έχει υπερδιπλασιαστεί ο αριθμός επισκεπτών, οπότε εμφανίζεται να έχει ανοδική πορεία. Οι επισκέπτες προέρχονται κυρίως από εσωτερικό τουρισμό, που πραγματοποιούν επαγγελματικά ταξίδια και βρίσκουν ίσως την ευκαιρία να επισκεφθούν και τα αξιοθέατα της πόλης, όπως το Μουσείο.

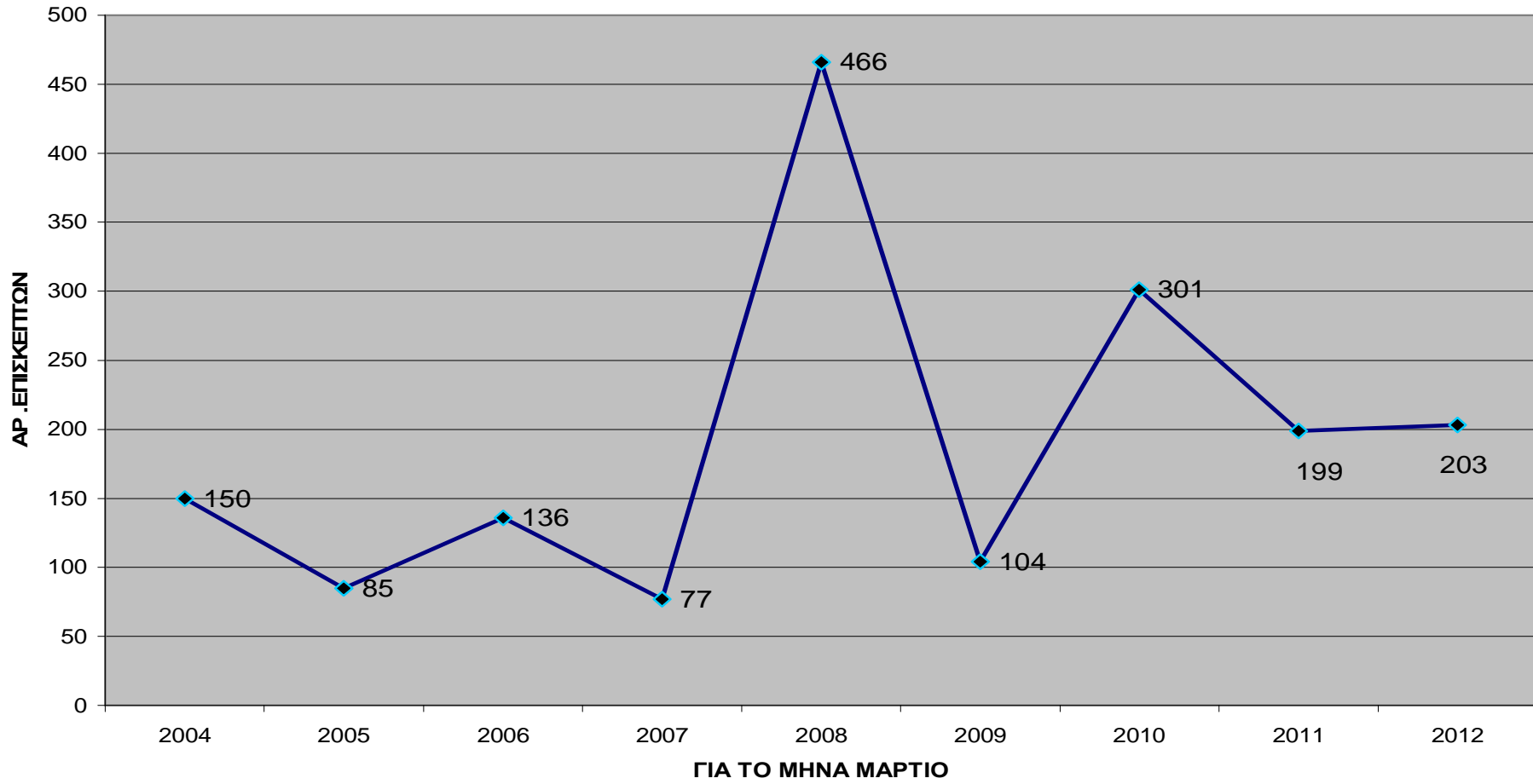
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

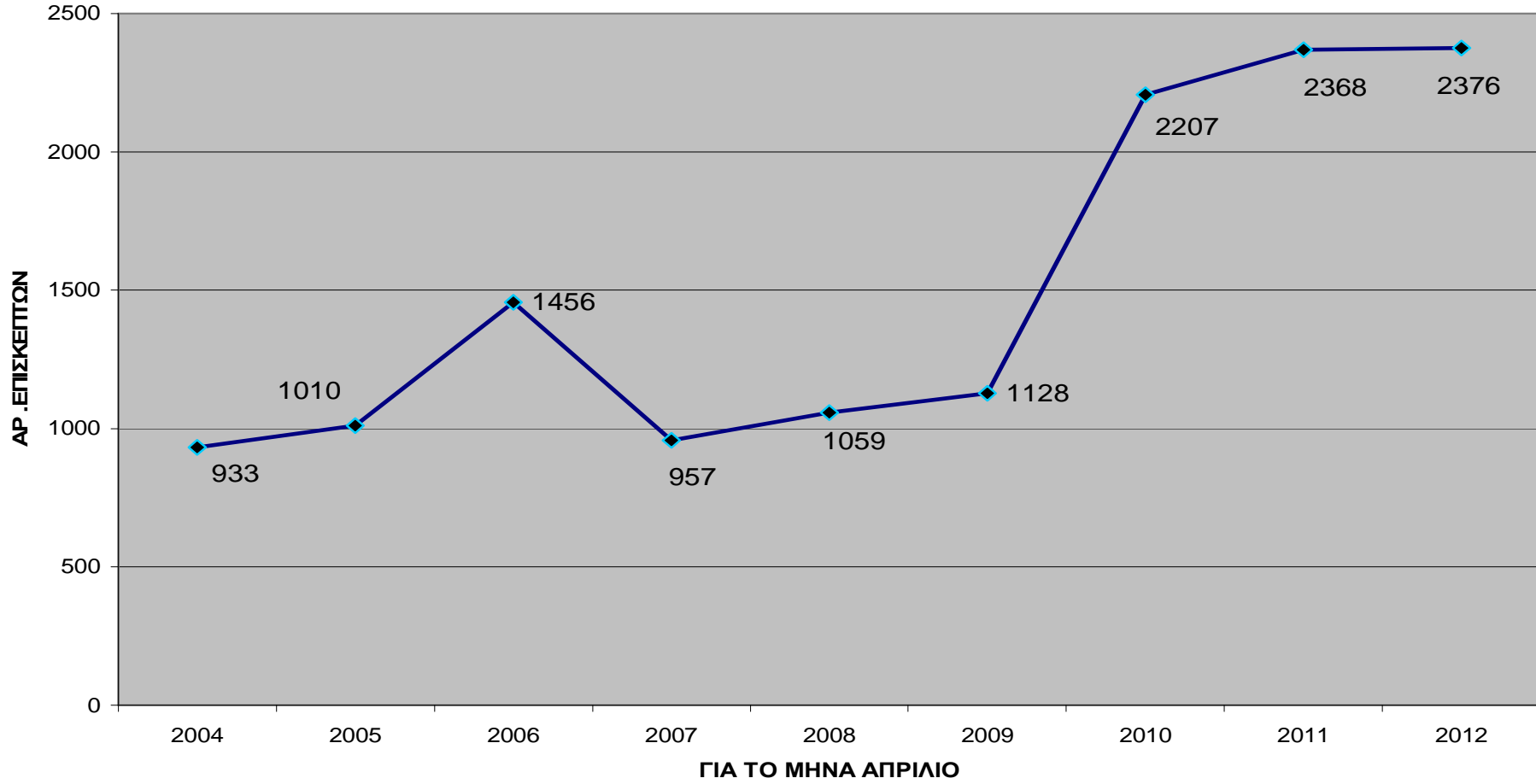
Ο Φεβρουάριος, όπως και ο προηγούμενος μήνας, βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα κίνησης μια και είναι κι αυτός έξω από την τουριστική περίοδο. Οι αφίξεις τις δύο πρώτες χρονιές ανεβαίνουν αρκετά, ενώ την αμέσως επόμενη φαίνεται να πέφτουν στο ελάχιστο. Από το 2008, όμως, επανακάμπτουν για να φτάσουν στο υψηλότερο σημείο το 2010 και τελικός να κλείσουν με μεγάλη απώλεια το 2012, έχοντας όμως σχεδόν διπλασιαστεί από την πρώτη χρονιά και επιτρέποντάς μας έτσι να πούμε ότι έχει ανοδική πορεία. Και εδώ οι επισκέπτες προέρχονται κυρίως από εσωτερικό τουρισμό. Βέβαιο αυτός ο μήνας όπως και ο Ιανουάριος, είναι εντελώς απρόβλεπτοι και δεν μπορούμε να ξέρουμε σίγουρα πότε θα υπάρξει κίνηση και πότε όχι.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14

Ο μήνας Μάρτιος είναι επίσης εκτός τουριστικής σεζόν, δικαιολογώντας έτσι τον πολύ χαμηλό αριθμό επισκεπτών. Παρόλα αυτά – όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενη παράγραφο – δεν μας επιτρέπεται να τον θέσουμε εντελώς εκτός τουριστικής περιόδου, μια και όπως φαίνεται στο διάγραμμα, βρίσκεται σε πιο ανεβασμένα επίπεδα από τους δύο προηγούμενους μήνες. Αυτό συμβαίνει, διότι απ' αυτόν το μήνα, αρχίζουν να εμφανίζονται δειλά δειλά οι πρώτοι επισκέπτες στον νομό. Συγκεκριμένα, από το 2004 μέχρι το 2012, υπάρχει συνολικά μια άνοδος στις αφίξεις, γεγονός που δίνει ελπίδες για επιμήκυνση της τουριστικής σεζόν στο μέλλον, κατά ένα μήνα νωρίτερα. Αυτό μπορούμε να πούμε ότι συνέβη το 1994, όπου έχουμε το μέγιστο αριθμό επισκεπτών για το μήνα, ξεπερνώντας κατά μεγάλο ποσοστό τα υπόλοιπα έτη και πλησιάζοντας αρκετά τον αριθμό αφίξεων του Απριλίου, ο οποίος βρίσκεται εντός τουριστικής περιόδου. Ωστόσο, δεν έχει διαμορφώσει μια σταθερή πορεία, διότι φαίνεται από χρόνο σε χρόνο παρουσιάζει συνεχείς ανόδους και καθόδους.

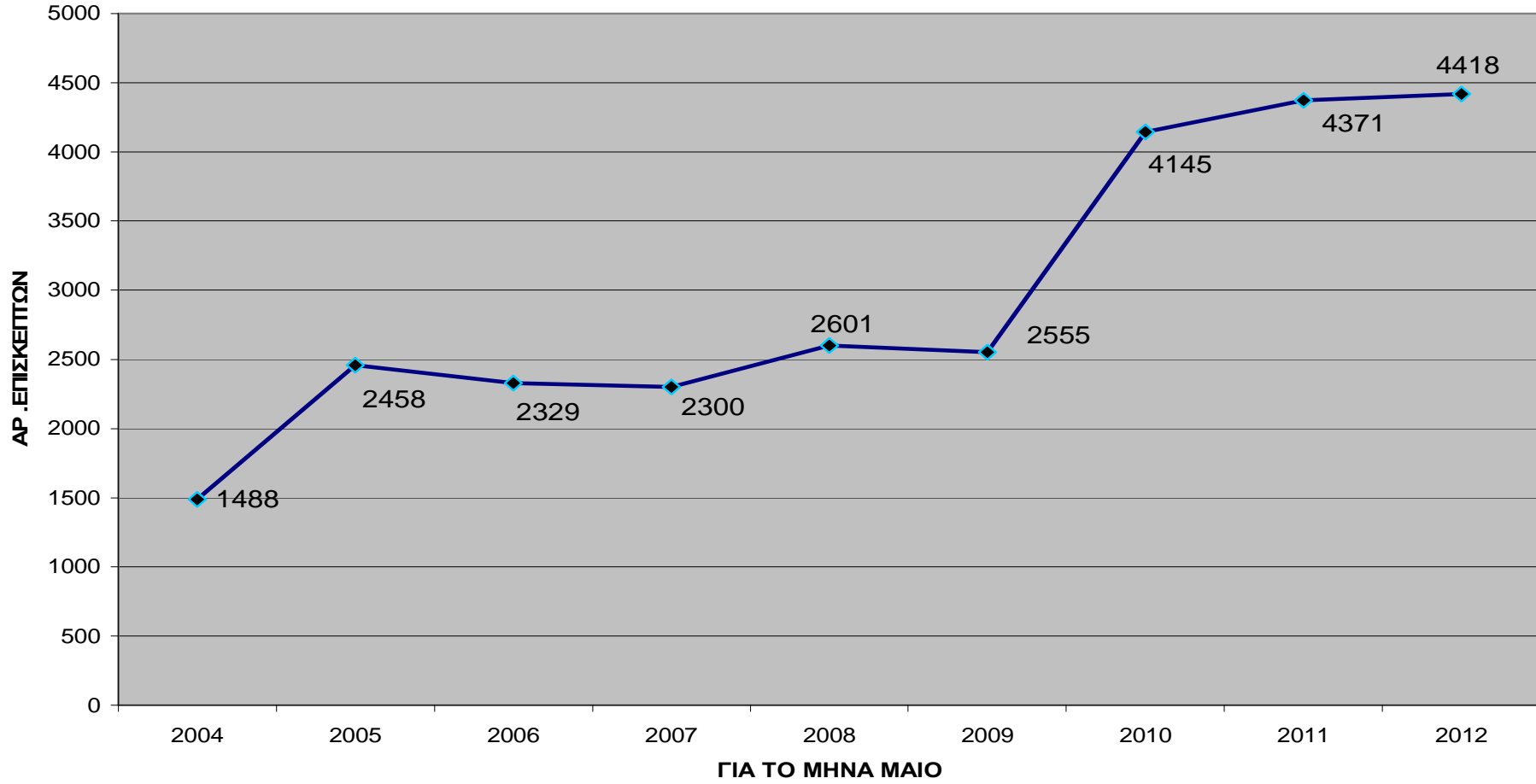
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Από αυτόν το μήνα, μπαίνουμε πλέον στην τουριστική σεζόν, για το νομό Χανίων και η κίνηση πια βρίσκεται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα. Όπως δείχνει και το διάγραμμα, από το 2004 έως και το 2012, η πορεία της κίνησης των επισκεπτών είναι συνεχώς ανοδική, με μια μικρή εξαίρεση τη χρονιά του 2007, όπου παρουσιάζεται μείωση του αριθμού αφίξεων. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο μήνας Απρίλιος όχι μόνο έχει ανοδική πορεία αλλά έχει υπερδιπλασιαστεί ο αριθμός των επισκεπτών το διάστημα 8 ετών. Ωστόσο, φαίνεται τα 2 τελευταία χρόνια να έχουν σταθεροποιηθεί οι αφίξεις, κάτι το οποίο, όπως θα φανεί παρακάτω, συμβαίνει στους περισσότερους μήνες, λόγω κορεσμού.

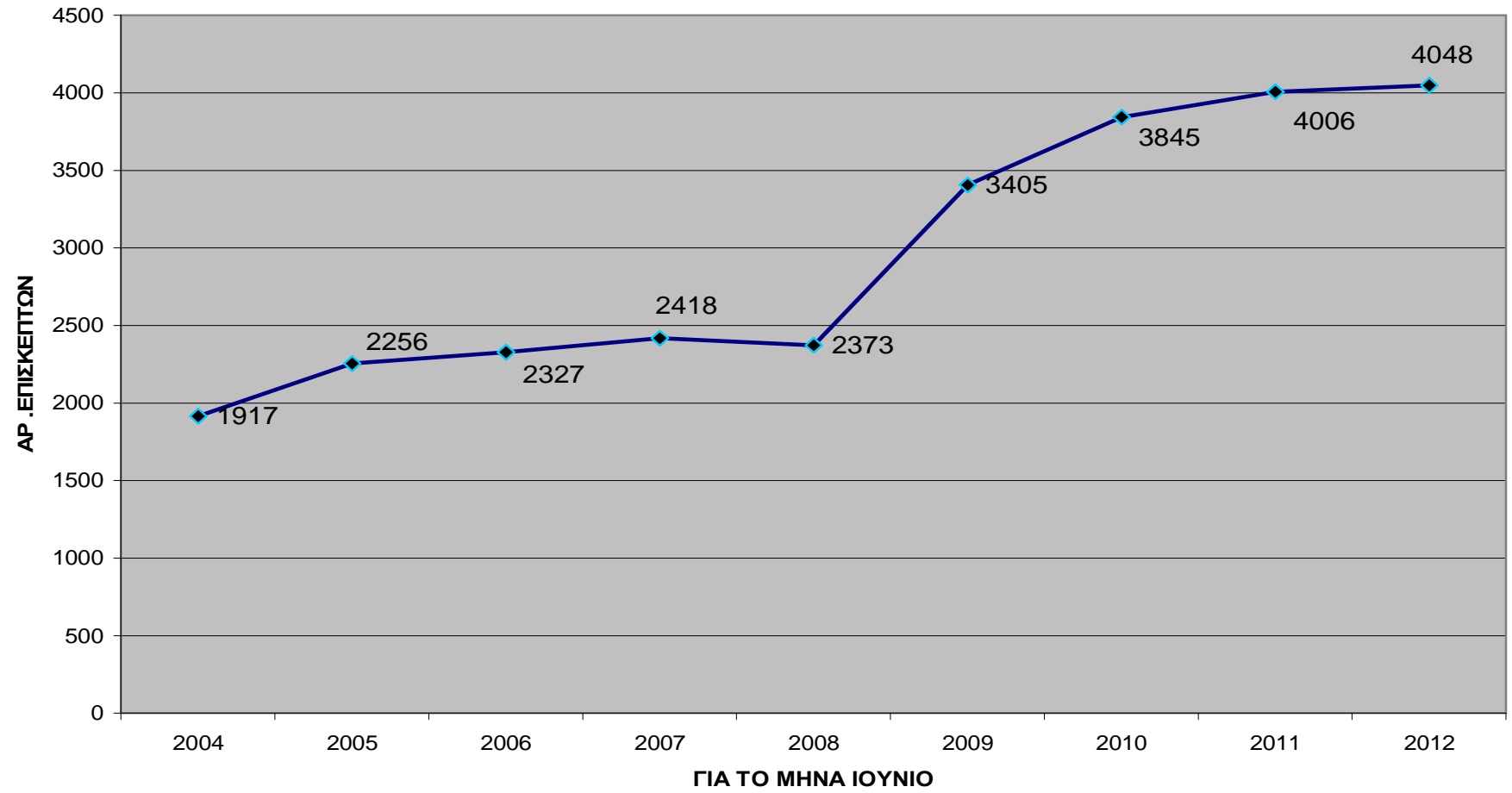
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Για το μήνα Μάιο, η κίνηση βρίσκεται σε αρκετά υψηλό επίπεδο, υψηλότερο ίσως απ' αυτό που θα περιμέναμε, λόγω όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα διαγράμματα, του εορτασμού της επετείου της «Μάχης της Κρήτης». Παρόλα αυτά, δεν πρέπει να δημιουργεί απορίες μιας και ο μήνας Μάιος είναι επίσης εντός της τουριστικής περιόδου. Από το διάγραμμα, φαίνεται πως αν και το 2005 παρουσίασε πολύ σημαντική άνοδο, τα επόμενα έτη μέχρι και το 2009 έχει αρκετά σκαμπανεβάσματα, με μικρή διαφορά από χρόνο σε χρόνο. Από το 2010 όμως και μετά εμφανίζει μια αλματώδη άνοδο, για να καταλήξει να έχει τριπλάσιο αριθμό επισκεπτών το 2012, συγκριτικά με το πρώτο έτος, γεγονός που αποδεικνύει τη σημαντική ανοδική του πορεία, σ' αυτό το διάστημα. Πάντως, και αυτός ο μήνας τα τελευταία χρόνια σταθεροποιείται, όσον αφορά την κίνηση του.

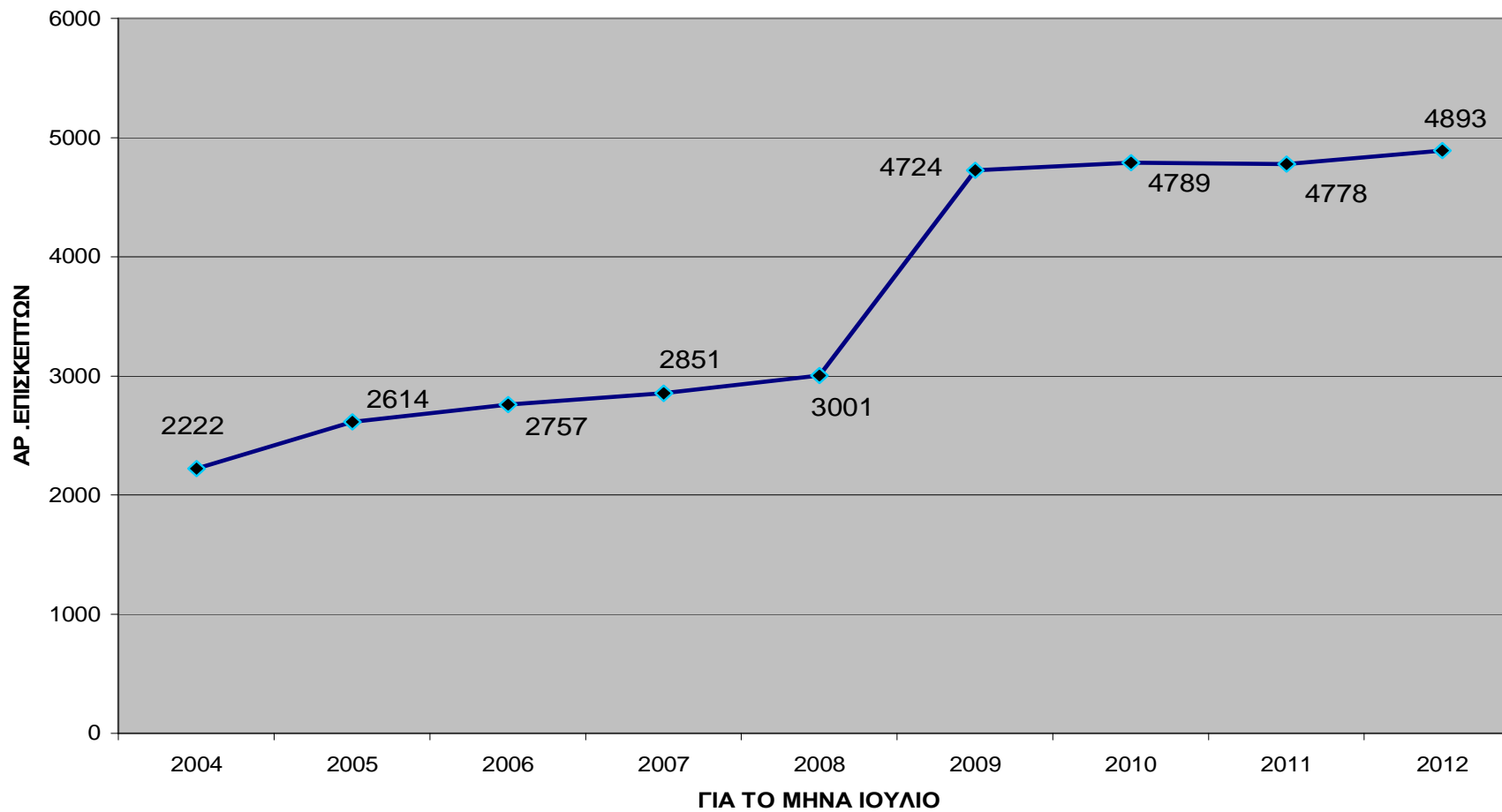
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Και ο Ιούνιος εμφανίζει τα ίδια περίπου χαρακτηριστικά με τον προηγούμενο μήνα. Βλέπουμε, δηλαδή, μέχρι τη χρονιά του 2008 να βρίσκεται σε κάπως σταθερά επίπεδα, κατόπιν πραγματοποιεί ένα μεγάλο άλμα ανόδου το 2009 και τελικά τις τελευταίες χρονιές παρουσιάζει σταθεροποιητικές τάσεις, λόγω κορεσμού. Είναι άλλωστε κάτι για το οποίο είχε γίνει πρόβλεψη στο διάγραμμα 1, για τους περισσότερους μήνες ιδιαίτερα της τουριστικής περιόδου.

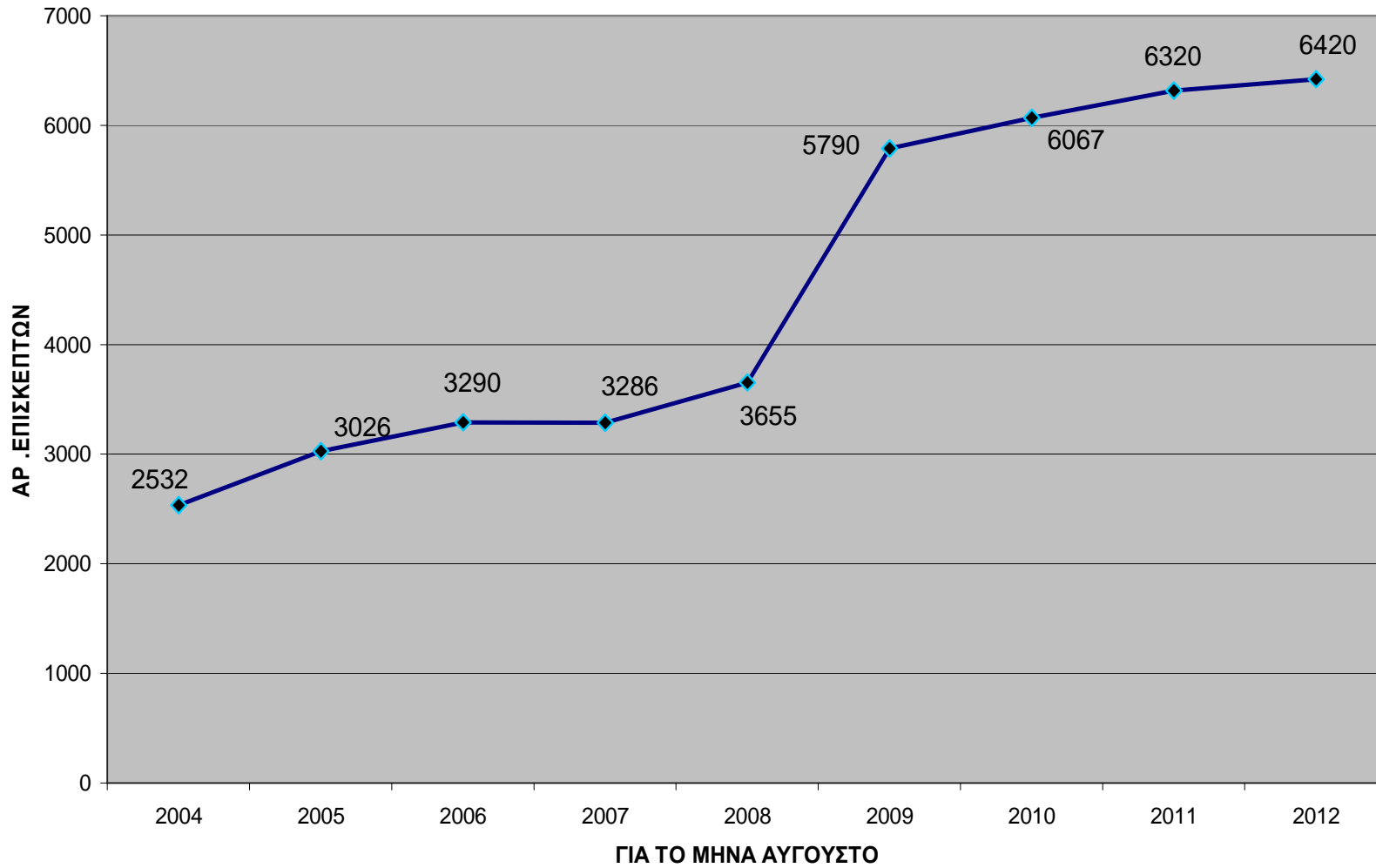
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

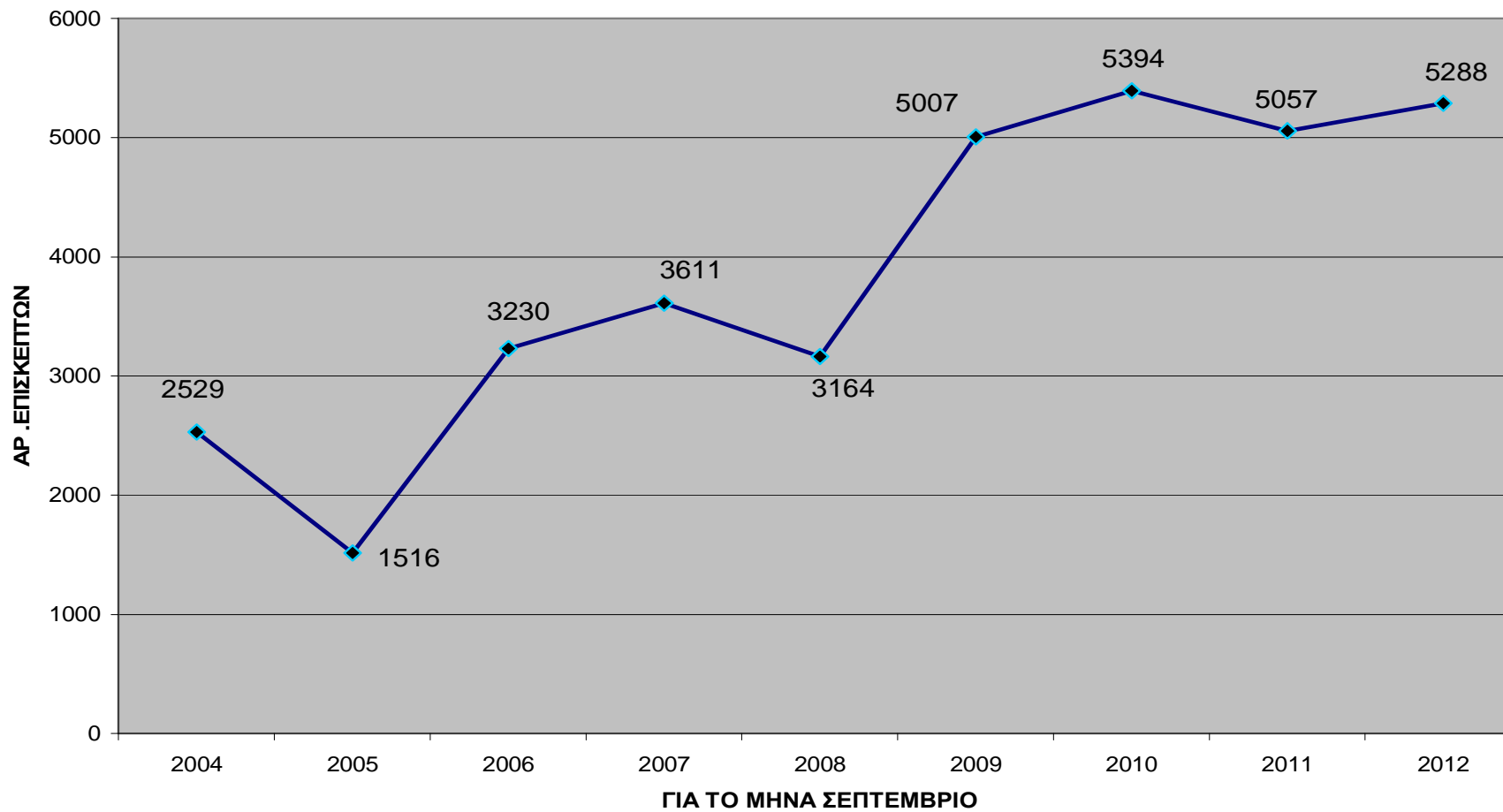
Για τον Ιούλιο, τα πράγματα είναι οφθαλμοφανή. Είναι ένας από τους ισχυρότερους μήνες της τουριστικής περιόδου, ο οποίος έχει προσφέρει πολλά και αυτό αποδεικνύεται μέσα από το διάγραμμα. Από το 2004 έως 2008, παρουσιάζει μικρή αλλά σταθερή ανοδική πορεία, ενώ το 2009 παρατηρείται ένα πολύ μεγάλο άλμα στον αριθμό επισκεπτών. Από εκεί κι έπειτα, όμως, είναι εμφανή τα σημάδια του κορεσμού, μια και βλέπουμε τις 3 τελευταίες χρονιές την κίνηση να έχει σταθεροποιηθεί στο ίδιο επίπεδο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19

Όσον αφορά το μήνα Αύγουστο, είναι όπως έχει προαναφερθεί ο «δυνατότερος μήνας, η «καρδιά» της τουριστικής περιόδου. Είναι αυτός που ανεβάζει την πληρότητα στα ύψη και από τον οποίο περιμένουμε πολλά κάθε χρόνο. Και όπως διαπιστώνεται μέσα από το διάγραμμα, έχει το υψηλότερο ποσοστό αφίξεων συγκριτικά με τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου και την καλύτερη πορεία μέσα στο χρονικό διάστημα που εξετάζουμε, πράγμα αναμενόμενο. Συγκεκριμένα, από το 2004 μέχρι και το 2008 η κίνηση ανέβαινε με σταθερούς ρυθμούς και με μικρές εναλλαγές εξαιρούμενης της χρονιάς του 2007, που παραμένει στα ίδια επίπεδα με την προηγούμενη. Το 2009, όμως, ο αριθμός των επισκεπτών εκτοξεύεται στα ύψη, συνεχίζοντας την ανοδική πορεία, μέχρι το 2012, με αποτέλεσμα να μετράμε σχεδόν τριπλάσιο αριθμό αφιχθέντων απ' ό τι την πρώτη χρονιά.

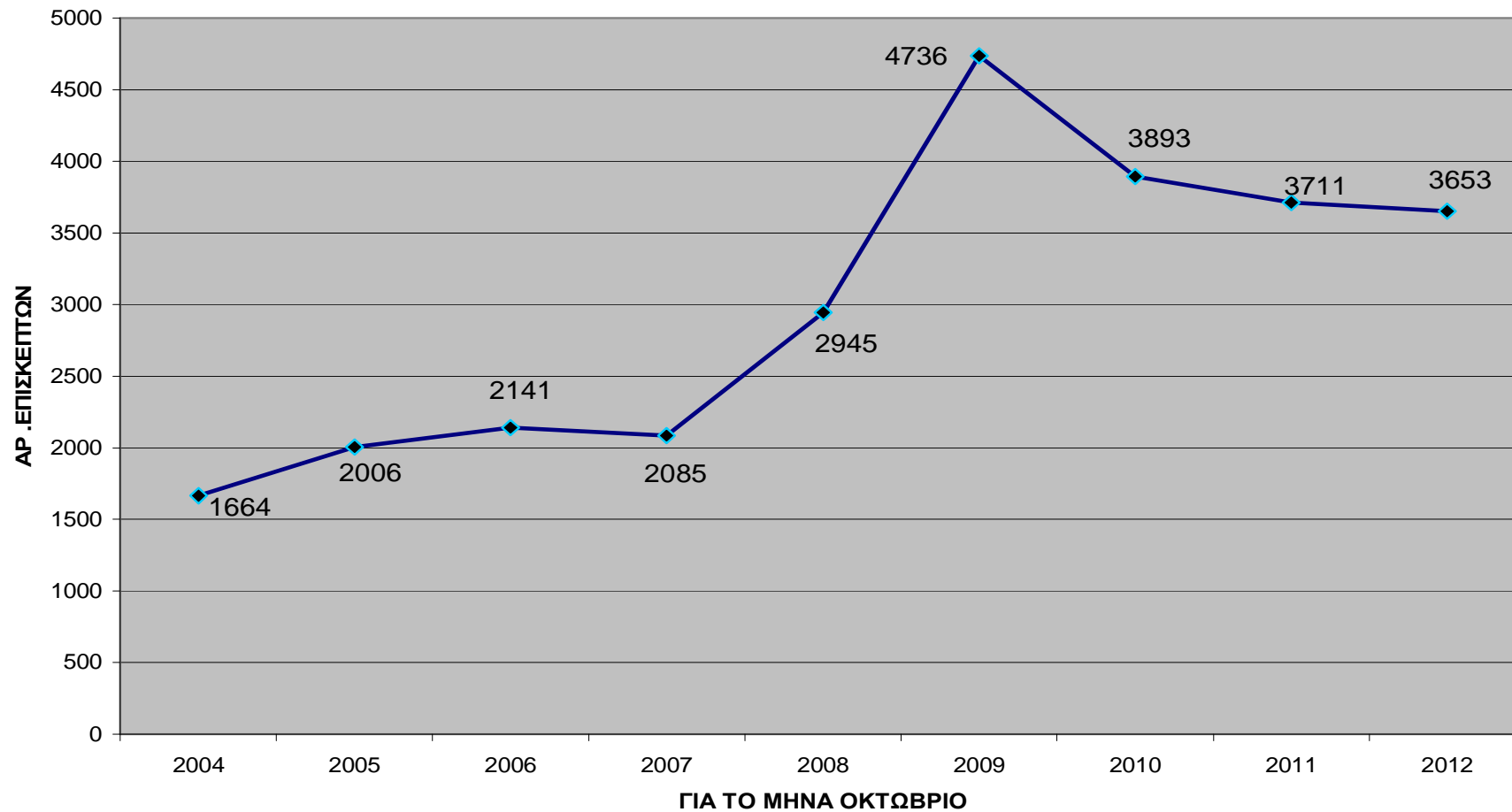
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Όπως διακρίνεται στο διάγραμμα, ο μήνας Σεπτέμβριος βρίσκεται κι αυτός σε πολύ υψηλά επίπεδα αφίξεων. Είναι ένας από τους πιο δυνατούς μήνες της τουριστικής σεζόν, από πλευράς κίνησης, γι' αυτό και η προσφορά του στην άνοδο της πληρότητας είναι σημαντική. Την χρονιά του 2005 ο αριθμός επισκεπτών παρουσιάζει μεγάλη πτώση, ενώ τον επόμενο χρόνο φαίνεται να διπλασιάζεται, συνεχίζοντας την ανοδική του πορεία μέχρι και το 2008. Για μια φορά ακόμα το 2009, βρίσκεται αρκετά πεσμένος για να έρθει όμως η επόμενη χρονιά να βρει το δείκτη ανεβασμένο στα ύψη και το 2010 να παρουσιάζει το μέγιστο αριθμό αφίξεων. Τέλος, αν και από το 2010 μέχρι το 2012 υπέστη συνολικά μια ελαφριά πτώση, καταλήγει να εμφανίζει διπλάσιο αριθμό επισκεπτών από την πρώτη χρονιά. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο Σεπτέμβριος αν και βρίσκεται εντός τουριστικής περιόδου, δεν είναι σταθερός ως προς την κίνηση που παρουσιάζει, ενώ τα τελευταία χρόνια τείνει να κινηθεί προς αυτήν την κατεύθυνση.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21

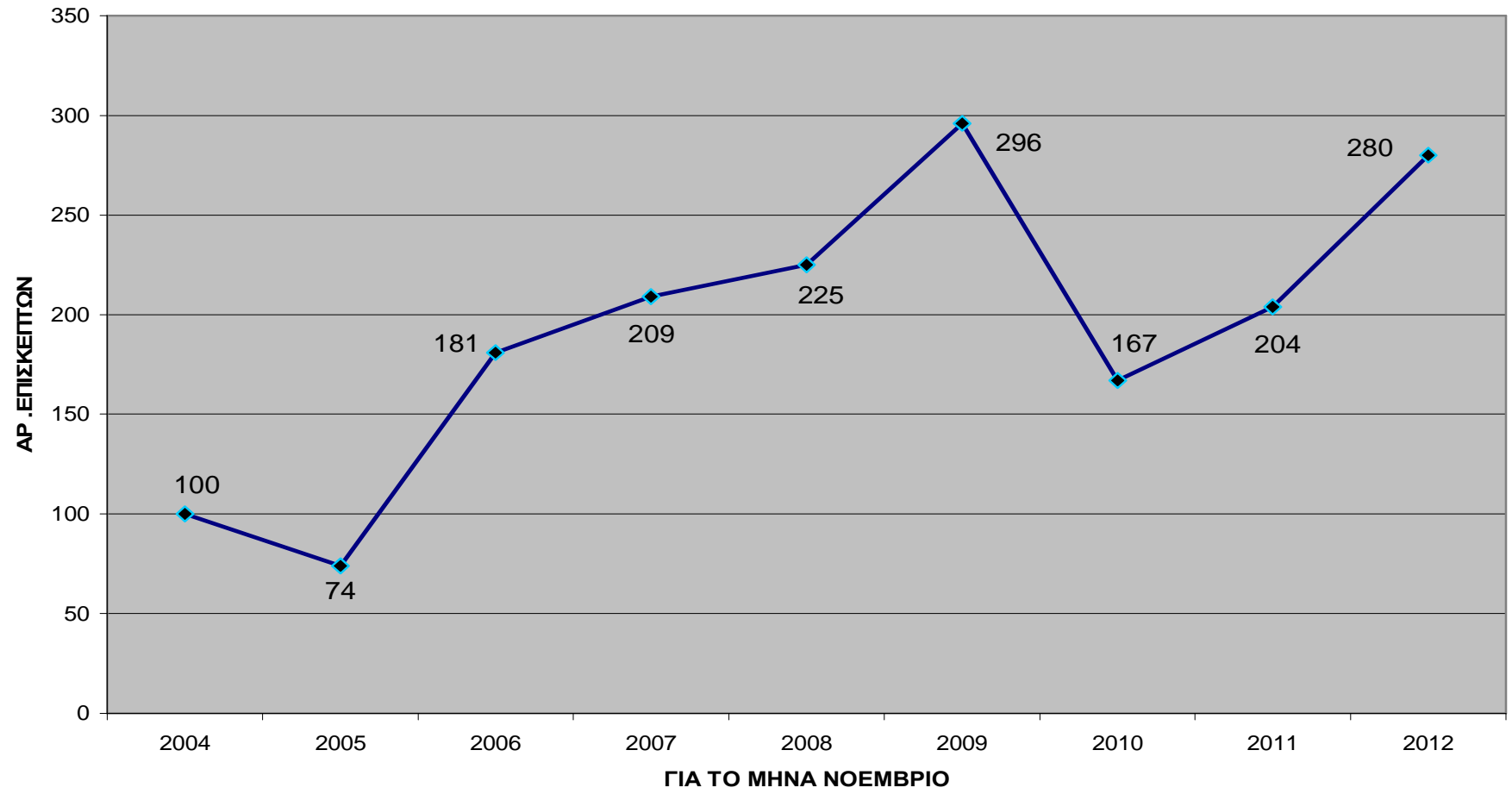

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ο Οκτώβριος, αν και είναι επίσημα ο τελευταίος μήνας της τουριστικής περιόδου, παρουσιάζει πολύ υψηλό επίπεδο κίνησης. Θεωρείται ένας από τους καλούς μήνες από άποψη ποιοτικού τουρισμού και συμβάλλει αρκετά στην άνοδο του δείκτη πληρότητας. Στο διάγραμμα εμφανίζεται να παρουσιάζει μια αξιόλογη αύξηση στον αριθμό αφίξεων μέχρι το 2006, την οποία ακολουθεί μια μικρή πτώση για το 2007. Αντιθέτως, την επόμενη χρονιά πραγματοποιείται μια αλματώδης άνοδος, η οποία γίνεται ακόμη μεγαλύτερη το 2009, όπου είναι και το υψηλότερο σημείο γι' αυτό το μήνα.

Τέλος, παρόλο που τα επόμενα χρόνια βρίσκουν το δείκτη να έχει καθοδική πορεία, συγκρίνοντας τα δύο ακραία σημεία του διαγράμματος, βλέπουμε τον αριθμό αφίξεων να έχει υπερδιπλασιαστεί. Ο Οκτώβριος αν και τις πρώτες χρονιές δείχνει σταθεροποιημένος, από το 2008 έως το 2010 παρουσιάζει μεγάλες αλλαγές σε διαφορετικές κατευθύνσεις, ενώ τα 2 τελευταία χρόνια φαίνονται και εδώ τα σημάδια του κορεσμού.

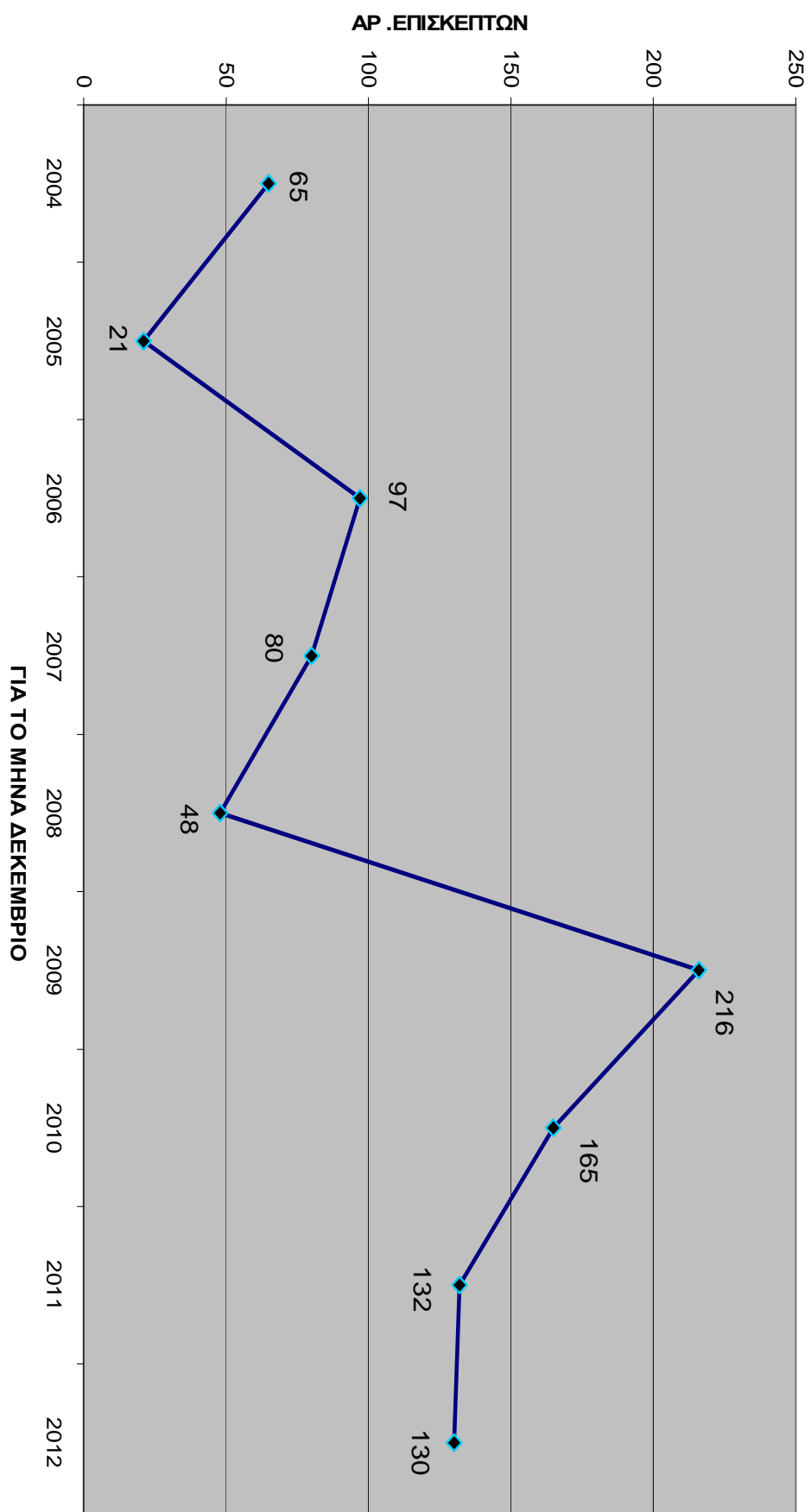
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 22

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ο μήνας Νοέμβριος, παρόλο που είναι ο αμέσως επόμενος από τον τελευταίο μήνα της τουριστικής περιόδου, ο οποίος όπως είδαμε βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα κίνησης, παρουσιάζει μια κατακόρυφη πτώση σε αριθμό επισκεπτών. Ωστόσο, και αυτός, όπως και ο Μάρτης, δεν μπορεί αν τεθεί εντελώς εκτός τουριστικής σεζόν, μια και οι τελευταίες πτήσεις charter είναι μέχρι τις πρώτες μέρες του συγκεκριμένου μήνα και συνεπώς και οι τελευταίοι επισκέπτες. Θα μπορούσαμε, λοιπόν, να πούμε ότι υπάρχει μια μικρή επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου μέχρι τις πρώτες ημέρες του Νοέμβρη, η οποία φαίνεται να συμβαίνει τις χρονιές 2009 και 2012, με την κίνηση να βρίσκεται αρκετά πιο πάνω απ' ό τι τα υπόλοιπα έτη. Και απ' ότι αντιλαμβανόμαστε, οι αφίξεις – όπως εμφανίζονται – από το 2004 έως το 2012, έχουν τριπλασιαστεί, πράγμα που υπόσχεται πολλά για την περαιτέρω επιμήκυνση της σεζόν στο μέλλον.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τέλος, ο Δεκέμβριος αν και βρίσκεται εντελώς εκτός τουριστικής περιόδου, είναι αρκετοί αυτοί που τον επιλέγουν για «χειμερινό τουρισμό» με την ευκαιρία του εορτασμού των Χριστουγέννων και την αλλαγή του χρόνου. Έτσι, παρόλο που στο διάγραμμα φαίνεται να βρίσκεται μέχρι το 2008 σε πολύ χαμηλά επίπεδα με αρκετά σκαμπανεβάσματα, το 2009 εκτινάσσεται στο υψηλότερο σημείο γι' αυτόν, έχοντας πολύ μεγάλη διαφορά απ' όλα τα προηγούμενα έτη. Απ' αυτή την άνοδο, υποθέτουμε ότι την συγκεκριμένη χρονιά ήταν η επιλογή αρκετών επισκεπτών, μπορεί όχι μόνο ξένων, αλλά και του εσωτερικού, που προτίμησαν ίσως μια πόλη πιο ήσυχη και πιο ανθρώπινη για να κάνουν τις διακοπές τους και να γιορτάσουν τη γέννηση του Θεανθρώπου.

Κλείνοντας, βλέπουμε από το 2009 μέχρι το 2012, να πέφτει αρκετά ο αριθμός των αφίξεων, έχοντας όμως καταφέρει να διπλασιαστεί από το 2004, δίνοντας ελπίδες για ένα καλύτερο μέλλον στην άνοδο του χειμερινού τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε αυτό το σημείο της εργασίας, μπαίνοντας στην τελική ευθεία και αφού καλύφθηκαν τα υπόλοιπα κεφάλαια, βγαίνουν κάποια συμπεράσματα, τόσο για το Μουσείο, όσο και για την τουριστική κίνηση στο νομό.

Όσον αφορά το Μουσείο δεν το κρύβουμε ότι στην αρχή της έρευνας είχαμε αρκετές αμφιβολίες για την σχέση του με το τουριστικό φαινόμενο, αλλά και την ποιότητα του ίδιου του Μουσείου. Δεν φανταζόμασταν ότι θα μπορούσε να προκαλέσει το ενδιαφέρον ενός ατόμου, κάτι διαφορετικό από π.χ. ένα αρχαιολογικό ή ιστορικό μουσείο. Πραγματικά, το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης είναι ένα από τα πιο αξιόλογα που μπορεί κάποιος να επισκεφθεί και θεωρείται εφάμιλλο των καλύτερων ναυτικών μουσείων της Ευρώπης. Από την ίδρυση του μέχρι σήμερα, έχει αλλάξει πολλά πρόσωπα πάντα προς τον καλύτερο τρόπο τις ναυτικές μας παραδόσεις, θέτοντας συνεχώς υψηλότερους στόχους, που πιστεύει πως θα υλοποιήσει. Επίσης, όπως φαίνεται από την κίνηση που παρουσιάζει, η συμβολή του στην εισροή συναλλάγματος είναι σημαντική.

Σχετικά με την τουριστική κίνηση στο νομό, το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει μέσα από τα στατιστικά στοιχεία του Μουσείου, είναι η τεράστια άνοδος των αφίξεων στα Χανιά. Φυσικά δεν μπορεί να γίνει σύγκριση της κίνησης που υπήρχε τις πρώτες χρονιές λειτουργίας του Μουσείου με την παρούσα κίνηση, μια και από τότες μέχρι σήμερα, το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει, είναι πολύ μεγάλο και έχουν αλλάξει πολλά τόσο από πλευράς οργάνωσης, όσο και υποδομής. Όμως, τα τελευταία χρόνια, από το 2004 μέχρι σήμερα, όπως δείχνουν τα στατιστικά ο τουρισμός των Χανίων έχει υπερδιπλασιαστεί και ιδιαίτερα το 2009, μέσα σε μια χρονιά βλέπουμε να πραγματοποιεί ένα σπουδαίο άλμα ανόδου. Αυτή η άνοδος, λοιπόν, θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα κατά πρώτο λόγο

της βελτίωσης και αναβάθμισης της τουριστικής υποδομής. Διότι, όσο και αν υπάρχει καλή διάθεση να αγκαλίσουμε και να ενθαρρύνουμε τον τουρισμό, χωρίς την κατάλληλη υποδομή δεν κάνουμε τίποτα. Ακόμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι σ' αυτήν την άνοδο συνέβαλε η οργανωμένη και έγκαιρη προβολή από τους αρμόδιους φορείς στα διάφορα περίπτερα των διεθνών εκθέσεων, πράγμα απαραίτητο για να γνωρίσουν καλύτερα οι ενδιαφερόμενοι τα θέλγητρα και τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Επίσης δεν πρέπει να παραλείψουμε τη σημασία της προσφοράς πιο ολοκληρωμένων πακέτων διακοπών, για το οποίο απαιτείται συνεχής παρακολούθηση της εξέλιξης των αναγκών της αγοράς.

Τέλος, όσον αφορά την τουριστική κίνηση στο νομό Χανίων, τα τελευταία δύο χρόνια φαίνεται να υπάρχουν σταθεροποιητικές τάσεις. Αυτό συμβαίνει λόγω κορεσμού, ένα φαινόμενο κατά το οποίο ο αριθμός των αφίξεων παραμένει σταθερός στα ίδια περίπου επίπεδα, για ορισμένες χρονιές. Αιτία αυτού του φαινομένου είναι ότι δεν υπάρχουν πολλοί καινούριοι επισκέπτες, αλλά οι περισσότεροι είναι επαναλαμβανόμενοι (repeaters), οι οποίοι ξανάρχονται, γιατί τους άρεσε το service, τα αξιοθέατα και γενικότερα το μέρος που είχαν επισκεφθεί την ή τις προηγούμενες φορές.

Ένα επιπλέον συμπέρασμα που προκύπτει για την τουριστική κίνηση στα Χανιά είναι η **εποχικότητα**. Όπως φάνηκε στα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν, η συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών του νομού έρχονται τους καλοκαιρινούς μήνες του χρόνου, δηλαδή από Απρίλιο μέχρι και Οκτώβριο. Εξάλλου, είναι ένα φαινόμενο που το συναντάμε σχεδόν σε ολόκληρη την Ελλάδα, με τις γνωστές συνέπειες του κλεισίματος των περισσότερων ξενοδοχείων το χειμώνα και την άνοδο του ποσοστού ανεργίας. Βέβαια, έχουμε και τις περιπτώσεις επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου όπου η κίνηση ξεκινάει νωρίτερα, δηλαδή το Μάρτιο και τελειώνει λίγο αργότερα, μέχρι τις πρώτες ημέρες του Νοέμβρη, κάτι το οποίο συναντήσαμε σε δύο διαφορετικές χρονιές στα διαγράμματα.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ωστόσο, δεν μπορεί να θεωρηθεί σημαντική και δεν εξαλείφει την εποχικότητα της κίνησης των επισκεπτών, που διαλέγουν τη χώρα μας για τις όμορφες και καθαρές της παραλίες, το πλούσιο πράσινο και τον καθαρό ουρανό με το ζεστό του ήλιο. Άλλωστε αυτά είναι τα επίμαχα σημεία πάνω στα οποία εστιάζονται με την προβολή μας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κλείνοντας, θα θέλαμε να κάνουμε κάποιες προτάσεις, σχετικά με το τουριστικό φαινόμενο στην πόλη των Χανίων, αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα. Πρώτα απ' όλα θα θέλαμε να αναφερθούμε στην εποχικότητα της τουριστικής κίνησης. Εδώ και πολλά χρόνια, από τότε που άρχισε η χώρα μας να δέχεται τουρισμό, παρουσιάζεται κάθε χρόνο το ίδιο φαινόμενο. Τους καλοκαιρινούς μήνες βλέπουμε τα ξενοδοχεία να γεμίζουν και τον υπόλοιπο χρόνο να κλείνουν τα περισσότερα, λόγω έλλειψης ζήτησης, με αποτέλεσμα την αύξηση κατά μεγάλο ποσοστό της ανεργίας. Βεβαίως, δεν αρνείται κανείς την άνοδο του αριθμού των επισκεπτών, την βελτίωση της ποιότητας του τουρισμού και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με το πέρασμα του χρόνο. Όμως, το φαινόμενο της εικόνας του χειμώνα δεν έχει αλλάξει. Και αυτό διότι δεν ασχολήθηκε ή δεν ενδιαφέρθηκε κάποιος αρμόδιος να κάνει κάτι. Ο τουρισμός είναι μια από τις βασικότερες εισοδηματικές πηγές της Ελλάδας. Η χώρα μας είναι από τις ομορφότερες στην Ευρώπη και σ' όλο τον κόσμο και δεν έχουμε μονάχα τη γαλάζια θάλασσα και το ζεστό ήλιο να αναδείξουμε. Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι θα μπορούσαμε να επιμηκύνουμε την τουριστική περίοδο και τους χειμερινούς μήνες, διατηρώντας την κίνηση σε υψηλά επίπεδα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ανάπτυξη διαφόρων ειδών τουρισμού όπως π.χ. τον χειμερινό τουρισμό που έχει να κάνει κυρίως με χειμερινά σπορ, τον αγροτουρισμό, μια και στον τόπο μας συναντάμε την «αγροτιά» σχεδόν παντού, τον συνεδριακό τουρισμό κλπ. Φυσικά, για όλα αυτά, απαιτείται η κατάλληλη υποδομή και οργάνωση, η οποία σίγουρα θα είναι αρκετά δαπανηρή, η έγκαιρη και σωστή προβολή, αλλά πάνω απ' όλα το ενδιαφέρον από τους αρμόδιους φορείς και φυσικά το κράτος.

Είναι λοιπόν καιρός να σταματήσουμε να τηρούμε αυτή την παθητική στάση και να λάβουμε στο άμεσο μέλλον κάποιες αποφάσεις, για το καλό του τόπου.

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Όσον αφορά τους επισκέπτες, που επιλέγουν τη χώρα μας για τις διακοπές τους την καλοκαιρινή περίοδο, θα πρέπει να προσπαθήσουμε να τους διατηρήσουμε, αλλά και να τους αυξήσουμε, με τη βελτίωση της ήδη υπάρχουσας υποδομής και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Διότι, όπως λέγεται, ο ευχαριστημένος πελάτης θα το μεταδώσει σε άλλους δέκα, ενώ ο δυσαρεστημένος σε εκατό.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε τη γενικότερη σημασία των μουσείων στην Ελλάδα, διότι δεν χωράει αμφιβολία ότι συνδέονται άμεσα με το τουριστικό φαινόμενο μια και ένα από τα σπουδαιότερα τουριστικά θέλγητρα που αποτελεί πόλο έλξης για μια μεγάλη μερίδα επισκεπτών, είναι η πολιτιστική μας κληρονομιά. Ο χώρος των μουσείων θα λέγαμε ότι είναι το «καταφύγιο» που στεγάζει την ιστορία και τον πολιτισμό μας και μεσολαβεί για να φτάσει στα μάτια των ενδιαφερομένων. Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι η δημιουργία νέων μουσείων, είναι πρόκειται για αρχαιολογικά, είτε ιστορικά ή οτιδήποτε άλλο, που θα συνδέεται με την κουλτούρα και τον πολιτισμό μας, θα κάνει τον επισκέπτη να γνωρίζει καλύτερα την ιστορία μας και να αγαπήσει περισσότερο τον τόπο μας.

ΕΝΘΕΤΟ

Φωτογραφικό Υλικό: Λεύκωμα Ναυτικού Μουσείου Κρήτης

Δεδομένα πινάκων 1 & 2 : Αρχεία Ναυτικού Μουσείου Κρήτης

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Ιστορικά στοιχεία : Λεύκωμα Ναυτικού Μουσείου Κρήτης
- Περιγραφή : Λεύκωμα Ναυτικού Μουσείου Κρήτης
- Μελλοντικά σχέδια &
- Προβλήματα : Συνέντευξη Γενικού Γραμματέα
Μουσείου κ. Μπαγάκη Μιχαήλ
Συντ. ΥΕΕΘΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΔΗ Ν.Α., ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ- ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΙΛΛΙΠΟΤΗ, ΑΘΗΝΑ 1984

- ΛΑΖΟΣ Χ.Δ., ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΙΟΛΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1994.

- ΡΑΔΟΣ Ν.Κ., Ο ΠΕΙΡΑΤΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ, ΑΘΗΝΑ 1988.